

STENOGRAMMA

Satversmes tiesas sēde lietā Nr.04-02(99)

1999.gada 15.jūnijā

A.Endziņš.

Tiek izskatīta lieta Nr.04-02(99) “**Par Ministru kabineta 1997.gada 21.janvāra noteikumu Nr.46 “Noteikumi par vadības līgumiem” atbilstību 1998.gada 20.novembra likumam “Informācijas atklātības likums”**”.

Tiesas sēdi pasludinu par atklātu.

Tiesa lietu izskata pilnā sastāvā. Konkrēti: tiesnese Skultāne, tiesnese Ušacka, tiesnesis Lepse, tiesnese Čepāne, tiesnesis Apsītis un tiesnesis Endziņš.

Lietas dalībnieki: pieteikuma iesniedzēja pārstāvji – Razminovičs - lūdzu ieņemiet vietas.

Ministru kabineta pārstāvis - Valdis Cielava. Lūdzu ieņemiet vietu. Pilnvarojums lietā ir.

No Valsts kancelejas vēl kāds pārstāvis ir? Kā jūsu goda vārds?

E.Stankevičs.

Jā. Edmunds Stankevičs.

A.Endziņš.

Vai lietas dalībniekiem, pieteikuma iesniedzēja pārstāvjiem, ir kādi lūgumi, kas saistīti ar lietas izskatīšanu?

A.Razminovičs.

Gribētu lūgt atļauju asistēt man Saeimas frakcijas juridiskajam konsultantam Bičevskim Mārtiņam, kas varētu man sniegt juridiskas konsultācijas.

A.Endziņš.

Tiesai nav iebildumu. Ministru kabineta pārstāvim ir iebildumi? Nav?

V.Cielava.

Nav iebildumu. Nav arī lūgumu.

A.Endziņš.

Paldies. Līdz ar to sākam lietas izskatīšanu pēc būtības - un vārds ziņojumam tiesnesim Andrejam Lepsem. Lūdzu.

A.Lepse.

Ziņojums. Rīgā 1999.gada 15.jūnijā. 1999.gada 18.martā divdesmit 7.Saeimas deputāti – Razminovičs, Segliņš, Bērziņš, Leiškalns, Lagzdiņš, Vītols, Demakova, Ābiķis, Kalvītis, Dalbiņš, Sproģis, Tiesnesis, Šņepsts, Golde, Šķēle, Rugāte, Škapars, Esta, Slakteris un Kiršteins Satvesmes tiesā iesniedza pieteikumu par lietas ierosināšanu.

Procesuālo darbību veikšanai pieteikuma iesniedzēji pilnvarojuši deputātu Arni Razminoviču.

Pēc pieteikuma izskatīšanas 1999.gada 6.aprīlī tiesnesis Lepse ar lēmumu ierosināja lietu “Par Ministru kabineta 1997.gada 21.janvāra noteikumu nr.46 “Noteikumi par vadības līgumiem” atbilstību likumam “Informācijas atklātības likums””.

Pieteikuma iesniedzēji apstrīd Ministru kabineta noteikumus nr.46 “Noteikumi par vadības līgumiem”, turpmāk – noteikumi nr.46 – 11.punkta atbilstību 1998.gada 29.oktobra Informācijas atklātības likuma 5.pantam.

Pieteikumā uzsvērts, ka Informācijas atklātības likuma mērķis ir nodrošināt sabiedrības pieeju informācijai, kas normatīvajos aktos noteikto funkciju veikšanai ir valsts pārvaldes iestāžu rīcībā. Šajā likumā noteikta vienota kārtība, kādā fiziskās un juridiskās personas valsts pārvaldes iestādēs ir tiesīgas iegūt visu nepieciešamo informāciju un to izmantot, ja vien informācija nav noteikta par ierobežotas pieejamības informāciju.

Šā likuma 5.panta otrā daļa uzskaita informācijas veidus, kas tiek uzskatīti par ierobežotas pieejamības informāciju, taču neparedz ierobežotas pieejamības informācijas statusa noteikšanu ar Ministru kabineta noteikumiem.

Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem nr.46 “Noteikumi par vadības līgumiem”, ar vairākām valsts amatpersonām ir slēgti vadības līgumi.

1999.gada 1.februārī 7.Saeimas Tautas partijas frakcijas deputāts Razminovičs vērsies pie Finanšu ministrijas, kā arī Valsts kancelejā ar lūgumu sniegt informāciju par valsts amatpersonām, ar kurām ir noslēgti vadības līgumi, darba algu un prēmiju apmēriem 1998.gadā. Atbildes vēstulēs gan Finanšu ministrija, gan Valsts kanceleja atteikusies sniegt šādu informāciju, pamatojot šādu atteikumu ar Ministru kabineta noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punktu, kas paredzot vadības līgumu konfidencialitāti.

Pieteikuma iesniedzēji atzīst, ka Ministru kabineta iekārtas likuma 14.panta 1.daļas 3.punkts pilnvaro Ministru kabinetu izdot noteikumus gadījumos, ja attiecīgais jautājums ar likumu nav noregulēts. Taču šādi noteikumi, saskaņā ar vispārīgajiem tiesību principiem un spēkā esošo likumdošanu, ir spēkā tikai līdz attiecīgo jautājumu regulējoša likuma spēkā stāšanās brīdim.

To atzīmējusi arī Satversmes tiesa savā spriedumā lietā nr.04-01(97). Informācijas atklātības likums, aptverot MK noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punktā regulēto jautājumu, konkrēti nosakot, kā un kādu informāciju var atzīt par ierobežoti pieejamu.

Līdz ar to pieteikuma iesniedzējs lūdz atzīt, ka Ministru kabineta noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punkts neatbilst Informācijas atklātības likumam un ir zaudējis spēku ar šā likuma spēkā stāšanās brīdi, tas ir, ar 1998.gada 20.novembri.

Ministru kabineta atbildes rakstā divdesmit Saeimas deputātu pieteikums tiek uzskatīts par nepamatotu. Informācijas atklātības likums neesot attiecināms uz informācijas apmaiņu starp iestādēm, bet Saeima, saskaņā ar likumu "Par budžetu un finanšu vadību" normām, ir no budžeta finansēta iestāde.

Atbildes rakstā tiek uzsvērts, ka Informācijas atklātības likums un Ministru kabineta noteikumi nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" regulē atšķirīgus jautājumus. Informācijas atklātības likums regulējot sabiedrības tiesības iegūt informāciju. Savukārt MK noteikumi nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" nosakot vadības līguma saturu, kā arī to noslēgšanas vai izpildes un kontroles kārtību valsts pārvaldē. Vadības līgumi nevar būt pretrunā ar spēkā esošajiem likumiem, jo pašos noteikumos nr.46 ir ietverta norma, ka līguma konfidencialitāte, kas ir tikai viens no šo noteikumu 11.punktā minētajiem papildu nosacījumiem, var tikt iekļauti vadības līgumā tikai tad, ja tas nav pretrunā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem.

Nepamatots ir arī apgalvojums, ka noteikumu nr.46 11.punkts ierobežojot sabiedrības pieeju informācijai. Visa informācija par valsts amatpersonu ienākumiem, ieskaitot visa veida ienākumus, kuras tās gūst saskaņā ar vadības līgumiem, atbilstoši Korupcijas novēršanas likuma 24.panta 3.daļai, ir publiski pieejama ikgadējās valsts amatpersonu deklarācijās, kas likumā noteiktajā termiņā iesniedzamas Valsts ieņēmumu dienestā.

Pieteikuma iesniedzējs netika aicināts sniegt papildu paskaidrojumus.

1999.gada 20.aprīlī Ministru kabinetam tika nosūtīta vēstule par juridiskā, sociāli ekonomiskā pamatojuma sniegšanu par tiesību akta projekta "Valsts noslēpumu aizsardzības noteikumi" un tiesību akta projekta "Noteikumi par vadības līgumiem" nepieciešamajiem sagatavošanas materiāliem.

Tajā pašā dienā Saeimai tika nosūtīta vēstule par Saeimas sēžu stenogrammu un likumdošanas materiālu izsniegšanu par 1996.gada 17.oktobra likuma "Par valsts noslēpumu" un 1998.gada 29.oktobra Informācijas atklātības likuma apspriešanu un pieņemšanu visos trijos lasījumos.

Valsts kanceleja, Valsts ieņēmumu dienests, Valsts administrācijas skola, Finanšu ministrija tika uzaicināta iesniegt papildus paskaidrojumus un materiālus par jautājumiem, kas radušies, sagatavojot lietu. Atbildes vēstules un dokumenti ir saņemti un pievienoti lietai.

Lietas sagatavošanas stadijā Valsts kanceleja nesniedza atbildes uz visiem Satversmes tiesas tiesneša pieprasījuma uzdotajiem jautājumiem. Līdz ar to ar Satversmes tiesas priekšsēdētāja vietas izpildītāja 1999.gada 27.maija lēmumu par lietas nodošanu izskatīšanai, Valsts kancelejas direktors Vītola kungs tika uzaicināts ierasties uz 1999.gada 15.jūnija tiesas sēdi kā lietpratējs jautājumos par vadības līgumiem, lai sniegtu atbildes, kas saistītas ar izskatāmo lietu. 1999.gada 11.jūnijā Satversmes tiesā tika saņemta Valsts kancelejas direktora Vītola vēstule, kurā viņš paziņo, ka nevarēs ierasties uz tiesas sēdi, jo šajā laikā atradīšoties komandējumā ārvalstīs.

1999.gada 14.jūnijā Satversmes tiesas darbiniekiem neizdevās sazināties ne ar vienu Valsts kancelejas amatpersonu, lai noskaidrotu, kurš Valsts kancelejas darbinieks varētu kompetenti atbildēt uz tiesas jautājumiem par vadības līgumu kontroli un izpildi.

1999.gada 14.jūnijā Satversmes tiesas tiesnesis Lepse pieņēma lēmumu, ar kuru uzdeva Valsts kancelejas direktora vietas izpildītājam nodrošināt vadības līgumu jautājumos kompetentas Valsts kancelejas amatpersonas piedalīšanos tiesas sēdē. Lēmuma noraksts tika nosūtīts Ministru prezidenta vietas izpildītājam Gorbunova kungam.

Uz tiesas sēdi kā lietpratējs tika uzaicināts bijušais Saeimas deputāts Kārlis Druva, viens no Informācijas atklātības likuma autoriem. Ir saņemta Druvas kunga atbilde par to, ka viņš nevarēs ierasties uz tiesas sēdi sakarā ar to, ka atrodas savā mītnes zemē ASV. Druvas kungs atsūtīja savu atzinumu izskatāmajā jautājumā un tas ir pievienots lietai.

Lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai pieņemts 1999.gada 27.maijā. Paziņojums par lietas izskatīšanu nosūtīts publicēšanai laikrakstam "Latvijas Vēstnesis" 1999.gada 27.maijā un publicēts 1999.gada 2.jūnijā nr.179/180.

Lietas dalībniekiem par sēdes vietu un laiku paziņots rakstiski.

Ar lietas materiāliem iepazīlušies pieteikuma iesniedzēja pārstāvis Arnis Razminovičs un Ministru kabineta pilnvarotais pārstāvis Valdis Cielava.

Lietai pievienota Valsts pārvaldes reformu biroja direktores Proskurovskas apstiprināta pilnvara Valdim Cielavam pārstāvēt Ministru kabinetu lietas nr.04-02(99) izskatīšanā.

Lietai pievienoti izskatīšanai nepieciešamie likumi, likumdošanas materiāli, citi normatīvie akti.

Satversmes tiesas tiesnesis Lepse.

A.Endziņš.

Paldies. Vai tiesnešiem ir jautājumi Lepses kungam? Nav jautājumu.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 29.pantu man jānoskaidro, vai nav radušies pamati tiesvedības izbeigšanai. Pieteikuma iesniedzēja rakstveida lūgums nav. Apstrīdētā tiesību norma spēku nav zaudējusi. Līdz ar to pamata izbeigt tiesvedību šajā stadijā nav.

Līdz ar to turpinām lietas izskatīšanu pēc būtības. Un vārds juridiskā pamata izklāstam un faktisko apstākļu izklāstam pieteikuma iesniedzēja pārstāvim - 7.Saeimas deputātam Razminoviča kungam.

Jūsu laiks pēc Reglamenta ir paredzēts ne vairāk kā 30 minūtes. Lūdzu iekļauties.

A.Razminovičs.

Paldies. Labdien, cienījamais tiesas priekšsēdētāja kungs, labdien, cienījamie tiesneši! Labdien, klātesošie!

Sākot lietas apstākļu izklāstu, gribu pievērst jūsu uzmanību vadības līguma sākotnējai idejai, ko var izprast, izskatot sagatavotos lietas materiālus. Vadības līguma sākotnējā ideja bija piesaistīt valsts pārvaldes struktūrām spējīgus un zinošus cilvēkus ar specifiskām zināšanām un pieredzi, kādas ir nepieciešamas valsts pārvaldes darbā. Šīs idejas īstenošana arī iesniedzēju uztverē joprojām ir aktuāla.

Lai šos mērķus varētu īstenot, jau 1996.gada 8.oktobrī Ministru kabinets pieņēma noteikumus nr.380, kas paredzēja atalgojuma apmērus un mehānismu Valsts civildienesta ierēdņa un ierēdņa amata kandidātiem. Šie noteikumi neparedzēja nekādus konfidencialitātes ierobežojumus.

1997.gada 21.janvārī Ministru kabinetā tika pieņemti noteikumi nr.46, kas saucās "Noteikumi par vadības līgumiem", kuros jau bija iekļauta šī konfidencialitātes klauzula. Šī paša gada budžetā bija paredzēta atsevišķa sadaļa, kas noteica vadības līgumos paredzēto summu lielumu. Diemžēl jāatzīst, ka šis bija pirmais un vienīgais valsts gada budžets, kurā bija iekļauta šī atsevišķā sadaļa, jo turpmākajos valsts gada budžetos vadības līgumiem atsevišķā budžeta sadaļa vairāk nebija paredzēta. Par to mēs varam pārliecināties arī, izskatot lietas materiālus.

Līdz ar to valsts budžeta izlietojumu un arī mērķi, kam bija paredzēti izlietot valsts budžeta līdzekļus, tas ir, ierēdņu algām, ar kuriem ir noslēgti vadības līgumi, nav iespējams ne kontrolēt vairāk, ne arī paredzēt. Uz šīs valsts budžeta izdevumu daļas tiek uzsegts konfidencialitātes plīvurs.

Iesniedzēji uzskata, ka informācija par valdības uzdevumiem valsts budžetā, tas ir, par nodokļu maksātāju naudu, ir publiska informācija.

1999.gada 1.februārī Tautas partijas frakcijas deputāts Arnis Razminovičs vērsās pie Latvijas Republikas ministrijām un arī pie Valsts kancelejas ar lūgumu sniegt informāciju par valsts amatpersonu, ar kurām ir noslēgti vadības līgumi, darba algu un prēmiju apmēriem 1998.gadā. 1999.gada laikā no 12.februāra līdz 17.februārim tika saņemtas vienāda satura atbildes. Visās atbildes vēstulēs tika norādīts, ka, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punktu, šie līgumi tiek uzskatīti par konfidencialiem. Tāpēc vēlreiz vēlos atkārtot, ka šādam viedoklim nepiekrītam.

Informācija par vadības līgumiem ir informācija par valsts līdzekļu izlietošanu, kas arī, protams, ietver sevī nodokļu maksātāju naudas izlietojumu. Tas, ka šādai informācijai ir jābūt publiskai, izriet no Latvijas Republikas Satversmes 1.panta, kas nosaka, ka Latvija ir demokrātiska republika. Personas tiesības saņemt šo publisko informāciju savukārt izriet no Satversmes 104.panta, kurā teikts, ka ikvienam ir tiesības vērsties valsts un pašvaldību iestādēs un saņemt atbildi pēc būtības. Nav nozīmes, vai valsts līdzekļus tērē saskaņā ar civiltiesisku līgumu vai ar administratīvu aktu. Jebkurā gadījumā tie ir valsts izdevumi ierēdņu atalgojumam un informācijas par apmēriem un mērķiem, kādam tiek izlietoti valsts līdzekļi, demokrātiskā republikā nevar būt konfidenciāla informācija.

To likumdevējs ir arī uzsvēris likuma “Par valsts noslēpumu” 5.panta 5.daļā, kurā ir precīzi noteikts, ka aizliegts piešķirt valsts noslēpuma statusu un ierobežot pieejamību informācijai par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonām un darbiniekiem noteiktajām algu likmēm, privilēģijām, atvieglojumiem un garantijām.

Pieteikuma iesniedzēji nepieļauj iespēju, ka Ministru kabinets, pieņemot noteikumus nr.46 “Par vadības līgumiem”, būtu apzināti plānojis pieņemt likumam “Par valsts noslēpumu” neatbilstošu normu un ar terminu “līguma saturs konfidencialitāte” domājis piešķirt vadības līgumiem valsts noslēpuma statusu ar slepenības pakāpi “konfidenciāla informācija”.

Arī Ministru kabineta noteikumi informācijas un citu par valsts noslēpumiem atzīstamo objektu saraksta vadības līguma saturu neatzīst par valsts noslēpuma objektu. Tas, ka informācija par vadības līgumiem un ierēdņu algām ir konfidenciāla vai citādi ierobežoti pieejama informācija, nav noteikts nevienā Saeimas pieņemtajā likumā. Tajā pašā laikā nepārprotami ir skaidrs, ka vadības līguma saturs ir valsts institūciju rīcībā esošā informācija, kas, saskaņā ar Informācijas atklātības likumu, ir vai nu brīvi pieejama, tas ir, atklāta, vai arī ierobežotas pieejamības informācija. Informācijas atklātības likuma 2.panta 3.daļa nosaka, ka informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi. Tas nozīmē, ka tikai ar likumu var noteikt, vai informācijai ir ierobežotas pieejamības statuss un tikai ar likumu kāda institūcija, teiksim, piemēram, Ministru kabinets, var tikt pilnvarota informācijai uzlikt šādu ierobežotas pieejamības statusu, piemēram, konfidencialitāti.

Un tikai likumdevējs šīs tiesības pieņemt lēmumu par informācijas pieejamības ierobežojumiem var nodot tālāk zemāk stāvošajām institūcijām vai amatpersonām. Tātad bez likumdevēja likumā noteiktā pilnvarojuma Ministru kabinets nav tiesīgs piešķirt informācijai ierobežotas pieejamības statusu. Ne Informācijas atklātības likums, ne kāds cits likums Ministru kabinetam nepiešķir tiesības lemt par ar valsts budžeta izdevumiem saistītas informācijas pieejamības ierobežošanu vai šādas lemšanas tiesības nodošana citām iestādēm vai pat amatpersonām. Tieši pretēji. Piemēram, Korupcijas novēršanas likuma 29.panta 1.daļa tieši nosaka, ka informācijai par amatpersonu ienākumiem nedrīkst tikt noteikts ierobežotas pieejamības statuss. Tomēr Ministru kabineta noteikumu “Par vadības līgumiem” 11.punkts piešķir tiesības noteiktām, tas ir, 6.punktā minētām valsts amatpersonām, vadības līguma saturu noteikt par konfidenciālu, tas ir, piešķirt ierobežotas pieejamības statusu valsts iestāžu rīcībā esošai informācijai par vadības līguma saturu.

Piešķirot valsts amatpersonām tiesības pieņemt šādus ar informācijas atklātības ierobežošanu saistītus lēmumus, Ministru kabinets pārkāpj savas pilnvaras, kuras tam nosaka Satversme un likums “Ministru kabineta iekārtas likums” un tā 14.pants.

Tādēļ iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta noteikumus nr.46 “Noteikumi par vadības līgumiem” par neatbilstošu Informācijas atklātības likumam, Satversmes 1. un 104.pantiem, likuma “Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu

izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību” 8.panta 1.daļai, kā arī likuma “Ministru kabineta iekārtas likums” 14.panta 1.daļas 3.punktam un 2.daļai.

Esmu sagatavojis arī nelielus paskaidrojumus, lai vieglāk būtu izprast...

A.Endziņš.

Paldies. Kādi ir jautājumi tiesnešiem Razminoviča kungam? Apsīša kungs, lūdzu.

R.Apsītis.

Valsts ieņēmumu dienests pauž viedokli, ka tie ienākumi, kas gūti saskaņā ar vadības līgumiem, ir redzami ienākumu deklarācijās. Varbūt jūs vienkārši neesat izmantojuši šo iespēju, jo deklarācijas taču esot visiem pieejamas?

A.Razminovičs.

Diemžēl jāatzīst, ka, skatot gan lietas materiālus, kas ir lietā, gan iesniegtajās šajās valsts amatpersonu deklarācijās - atsevišķi nevienā vietā nav izdalītas šīs summas, kas tiek saņemtas par vadības līgumiem. Tas viss ir norādīts kopā kontekstā. Un, protams, tur nav arī atzīmēts nekas par mērķiem.

A.Endziņš.

Paldies. Čepānes kundzei jautājums. Lūdzu!

I.Čepāne.

Man ir jautājums. Jūs varbūt ar jurista palīdzību varat man atbildēt. Jautājums par MK noteikumu nr.46 “Noteikumi par vadības līgumiem” 6.punkta 3.apakšpunktu un arī 7.punktu, jo, kā jūs redziet, šeit šie vadības līgumi tiek slēgti arī ar uzņēmēj sabiedrības vadītājiem, un pie tam 7.punktā ir teikts, ka vadības līgums ar uzņēmēj sabiedrībām ir jāslēdz. Pat nevis var slēgt, bet ir jāslēdz gadījumos, ja

valsts budžeta līdzekļi programmu veidā ir izvietoti uzņēmēj sabiedrībās, kas normatīvajos aktos noteiktā kārtībā pilda valsts pārvaldes funkcijas.

Un tāpēc pirmais jautājums. Vai jums ir zināms, ar kādu uzņēmēj sabiedrību amatpersonām šādi līgumi ir noslēgti? Un cik šādas amatpersonas ir?

A.Razminovičs.

Nē, nav zināms.

I.Čepāne.

Tad ir otrs jautājums. Jūs teicāt, ka šeit ir nepieciešamas specifiskas zināšanas un pieredze, lai varētu slēgt šādus vadības līgumus. Bet man ir jautājums par šo vadības līguma būtību kā tādu. Proti, likumos, kas regulē darba samaksu - Darba likumu kodeksā, šādi vadības līgumi vispār nav paredzēti. Pie tam arī šie ierēdņi saņem attiecīgas darba privilēģijas, es domāju, ka jūs varat...

A.Endziņš.

Čepānes kundze, lūdzu jautājumu...

I.Čepāne.

Jā, es arī jautāju... Es gribētu, lai jūs izvērtējat vispār šo vadības līgumu būtību kā tādu atbilstību likumiem.

A.Razminovičs.

Vai varētu jurists paskaidrot?

I.Čepāne.

Jā.

M.Bičevskis.

Mēs, sniedzot šo pieteikumu tiesai, nevēlējamies precizēt juridisko statusu: vai šis līgums ir atbilstošs darba tiesībām, vai viņš ir specifisks viens darba tiesību līguma veids. Mēs gribējām norādīt par problēmu, ka likums nosaka valsts budžeta iestāžu naudas izlietojumu par publisku un pieejamu informāciju un mēs to nesaistījām ar to, kāda rakstura darījums vai administratīvs akts ir tas, kurš šo informāciju ietver. Mēs runājam par to, ka šī ir informācija, publiska informācija, kurai ir jābūt pieejamai un kura nevienā likumā netiek atzīta par tādu, kas būtu ierobežota, slēpjama vai kaut kas tamlīdzīgs.

A.Endziņš.

Paldies. Vēl kādi jautājumi? Ušackas kundze. Lūdzu!

A.Ušacka.

Es atkārtošu jautājumu. Tas ir saistīts ar iepriekšējo. Tātad no lietas materiāliem ir redzams, ka jūs, Razminoviča kungs, griezāties Finanšu ministrijā un Valsts kancelejā ar pieteikumiem par šiem vadības līgumiem. Kāpēc tapa šie pieteikumi? Vai tas bija saistīts tikai ar to, ka jūs neapmierināja, ka viņi nav atklāti, vai arī bija citi mērķi pārbaudīt, piemēram, kā tiek izmantoti valsts līdzekļi vai kā tiek noteikta ierēdņu apmaksā?

A.Razminovičs.

Tas, protams, bija galvenais, dēļ kā mēs, tas ir, es, vērsos pie šīm valsts institūcijām.

A.Ušacka.

Kas bija galvenais?

A.Razminovičs.

Tas ir, noskaidrot valsts budžeta līdzekļu izlietošanu - kādā veidā un kādiem mērķiem ir paredzēti šie te valsts budžeta līdzekļi.

A.Ušacka.

Paldies.

A.Endziņš.

Man būtu jautājums. Lietas materiālos ir Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora Sončika kunga atbilde tiesnesim Lepses kungam par Valsts kancelejas darbinieku valsts amatpersonu deklarācijām. Un te ir norādīts, ka, saskaņā ar Korupcijas novēršanas likuma prasībām, valsts amatpersonu deklarācijas bija jāiesniedz 105 Valsts kancelejas sarakstā minētajām amatpersonām, iesniegušas ir 100 Valsts kancelejas amatpersonas,- un tikai 8 Valsts kancelejas amatpersonas savās deklarācijās ir norādījušas ienākumus no vadības līgumiem. Bet tajā pašā laikā savā vēstulē Sončika kungs informē, ka Korupcijas novēršanas kontroles daļa valsts amatpersonām neizvirza prasību vienā darba vietā saņemtos ienākumus dalīt pa ieņēmumu grupām. Darba alga, ienākumi, kas gūti saskaņā ar vadības līgumiem, prēmijas, piemaksas, un uzskata, ka šie ieņēmumi var tik uzrādīti vienā summā. Līdz ar to, kā jūs komentētu šo te vēstuli, kā arī valdības atbildes rakstā norādīto, ka ir iespēja izsekot pēc ieņēmumu deklarācijām vadības līguma summas?

A.Razminovičs.

Es domāju, ka Valsts ieņēmumu dienesta vadītājs pilnībā runā pretrunā tam, ko saka Valsts kanceleja. Tas ir viens. Un otrs, kam es arī gribētu pievērst uzmanību, ir tas, ka, pēc manā rīcībā esošās informācijas ar nedaudz virs 400 valsts amatpersonām ir noslēgti šie vadības līgumi. Bet savukārt es sapratu no jūsu teiktā, ka Sončika kungs saka, ka tikai 105 valsts amatpersonām...

A.Endziņš.

Valsts kancelejas....

A.Razminovičs.

Jā, Valsts kancelejas... es atvainojos...

A.Endziņš.

Paldies. Ir vēl kādi jautājumi? Nav.

Valdības pārstāvim ir kādi jautājumi pieteikuma iesniedzējam?

V.Cielava.

Razminoviča kungs, sakiet lūdzu, jūsu pieteikuma nosaukums ir: "Par Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" neatbilstību Informācijas atklātības likumam un citiem Latvijas Republikas likumiem". Tātad visu šo noteikumu neatbilstību.

Tālāk. Jautājums par visa 11.panta atzīšanu par neatbilstīgu. Tam ir gadījuma raksturs jeb šādā veidā jūs noformulējāt to ar kādu...

A.Endziņš.

Lūdzu, Razminoviča kungs.

A.Razminovičs.

Jā, atbilde mana būs šāda: Satversmes tiesas likumā gan 31.panta 5.punktā, gan 32.panta 3.daļā runa ir par tiesību normas vai tiesību akta apstrīdēšanu. Likums neparedz iesniedzējam tiesības apstrīdēt atsevišķas tiesību akta normas daļas. Tādēļ pieteikumā ir prasīts atcelt visu normu, kas satur likumā neatbilstošus noteikumus.

V.Cielava.

Tātad, pēc jūsu domām, mazākā, kā saka, normas mērvienība ir punkts, ja? Respektīvi - 11.punkts. Mazāka mērvienība, teiksim, konfidencialitāte, nav iespējama?

A.Razminovičs.

Principā mēs šajā brīdī neredzējām savādākas iespējas.

A.Endziņš.

Vai ir vēl jautājumi? Ušackas kundze. Lūdzu!

A.Ušacka.

Es gribētu Razminoviča kungam jautāt. Jūs citējāt Satversmes 100.pantu. Es gribētu zināt jūsu domas. Vai atbilst šo noteikumu šis punkts, apstrīdētais punkts, Satversmei?

A.Razminovičs.

Es citēju 104. ...

A.Ušacka.

100.pantu es domāju, 100.pantu. Jums ir Satversme?

A.Endziņš.

“Ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus. Cenzūra ir aizliegta.” Tāds ir Satversmes 100. pants.

A.Razminovičs.

Mēs neredzam pamatu apstrīdēt noteikumu neatbilstību šai normai.

A.Ušacka.

Paldies.

A.Endziņš.

Vai vēl ir kādi jautājumi? Nav jautājumu.

Tad vārds tiek dots lietas faktisko apstākļu un juridiskā pamatojuma izklāstam Ministru kabineta pārstāvim zvērinātam advokātam Valdim Cielavas kungam. Lūdzu!

Jums arī reglaments paredz ne vairāk kā 30 minūtes. Lūdzu!

V.Cielava.

Godātais tiesas priekšsēdētāj! Godātie tiesas locekļi! Formāli šodien strīds notiek tikai par konfidencialitātes likumību zināmajos Ministru kabineta noteikumos. Tomēr, kā šeit liecināja Satversmes tiesas tiesneses jautājums, intereses tomēr ir daudz plašākas, un tās jau skar lietas, respektīvi, šo noteikumu būtību. Tāpēc īsumā es pakavēšos pie šo noteikumu pieņemšanas vēstures.

Kā zināms, Ministru kabineta "Noteikumi par vadības līgumiem" tika izdoti 1997.gada janvārī premjera Andra Šķēles laikā. Andris Šķēle te nebūt nebija pionieris, jo līdzīga prakse ir pazīstama arī citās valstīs. Jau 1980.gada 11.martā Eiropas Padomes Ministru komiteja pieņēma rekomendāciju par diskrētās varas izmantošanu valsts pārvaldē, kas ir arī publicēta Latvijas Universitātes zinātnisko rakstu krājumā, kas izdots 1998.gadā.

Ko nozīmē termins "diskrētā vara"? Saskaņā ar minēto rekomendāciju, tas nozīmē pilnvaras, kas valsts pārvaldes subjektam attiecībā uz pieņemamo lēmumu piešķir noteiktu izvēles apjomu, un tam ir iespēja izvēlēties no vairākiem tiesiski iespējamiem lēmumiem to lēmumu, kuru uzskata par atbilstošāko.

Un otra jautājuma puse. Svešvārdu vārdnīcā vārds "diskrēts" tiek skaidrots kā neizpaužams, it īpaši attiecībā pret trešajām personām. Manuprāt, šis skaidrojums - "neizpaužams" - ir ļoti korekts un tieši piemērojams mūsu gadījumā.

Savukārt vārds "konfidencionāls" arī svešvārdu vārdnīcā tiek tulkots kā "neizpaužams".

Ievērojot to, ka runa ir par ļoti nopietnu varas prerogatīvu, minētā rekomendācija kā vienu no galvenajiem mērķiem izvirza prasību nodrošināt, ka izvēles brīvība, ko piešķiris likumdevējs, tiek izmantota pareizi un taisnīgi, nevis ļaunprātīgi un patvaļīgi. Un šī te prasība, kontroles mehānisms, kas to nodrošina, ir arī paredzēta mūsu šodien apspriežamajos Ministru kabineta noteikumos.

Vēl 1997.gada decembrī dāņu ekspertu grupa pēc Latvijas Finanšu ministrijas pasūtījuma izstrādāja vadības līgumu jeb, kā viņi to nosauca, rezultātu atalgojuma līguma metodiku, kurā apkopota šīs valsts visai interesantā pieredze.

Kas attiecas uz konfidencialitātes jautājumu, tad Dānijā šie līgumi nav apspriežami ar arodbiedrībām un nav arī pakļauti izskatīšanai vispārējās tiesās.

Tālāk. 1996.gada 29.oktobrī Ministru kabinets apstiprināja koncepciju "Par vadības līgumu noslēgšanas kārtību valsts institūcijās", kurā, starp citu, teikts, ka koncepcijas mērķis: "...apstiprinot jauno uz rezultātiem orientēto budžeta sistēmu, nepieciešams attīstīt valdības un tās padotībā esošo institūciju ekonomiskās vadības mehānismus. Jaunajā sistēmā agrākais izpildvaras budžets jāaizstāj ar jaunām rēķina daļām un mazāk detalizētām budžeta izpildes instrukcijām, kas piemērotas struktūrai un rezultātu vadībai. Budžetā ir iekļauta informācija par maksimālo personu skaitu, lai ministrijām un to pakļautībā un pārraudzībā esošajām iestādēm dotu lielāku brīvību personāla politikā. Nepieciešams tradicionālās ārējās atskaites daļas vienkāršot un pakļautības un pārraudzības iestādēm jādod tiesības sastādīt savu iekšējo budžetu, kā arī izdarīt izmaiņas tajā bez no ārienes dotām pilnvarām. Vairāk brīvības tajā pašā laikā nozīmē jaunus pienākumus, jaunu sistēmu attīstīšanā, izmaksu kalkulēšanā un rezultātu analīzē...".

Tālāk. Kas attiecas uz problēmas jeb šodien apstrīdēto noteikumu juridiskajām, tīri juridiskajām kvalitātēm, tad, pirmkārt, uz pārpratumu ir balstīts apgalvojums, ka Ministru kabineta noteikumiem, respektīvi, ar šo 11.punktu, vadības līgumiem ir noteikts ierobežotas pieejamības statuss. Gan pielietojot gramatisko interpretācijas metodi, respektīvi, noskaidrojot normatīvo aktu jēgu no valodnieciskā viedokļa, gan sistēmisko metodi – noskaidrojot normatīvo aktu jēgu saistībā ar citiem normatīvajiem aktiem, un pārlicināties, ka konfidencialitāte ir tikai viens no momentiem, kas šeit tiek pieminēts - 11.pantā. Tālāk. Viss tas ir formulēts konsultējošā, rekomendējošā nozīmē. Šeit nav pavēlošu normu, un, ja šeit ir norma ar pastiprinātu spēku, tad tā ir attiecībā uz to, ka noteikumi

nedrīkst būt pretrunā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, respektīvi, šai normai jeb normas daļai jau ir aizliedzošs raksturs.

Nu, sakarā ar manis uzdoto jautājumu, mans personīgais viedoklis ir tāds, ka norma - tā ir likumdevēja doma. Un šajā gadījumā tā ir doma par konfidencialitāti. Un, manuprāt, autoriem - pieteikuma autoriem - nevajadzēja šajā gadījumā, kā saka, cirst ar cirvi un ar to olu, ko viņi uzskata par bojātu, kā saka, izmest visas olas no groza. Nu - tas tā.

Tālāk. Manuprāt nav pareizs apgalvojums, ka Informācijas atklātības likums vispār nesatur tādas normas, no kurām varētu tikt noteikta konfidencialitāte attiecībā uz vadības līgumiem. Pirmkārt, te jau ir runa par konfidencialitāti šā vārda visspēcīgākajā nozīmē, teiksim, valsts noslēpuma nozīmē. Tas izriet no likuma "Par valsts noslēpumu" un no Ministru kabineta noteikumiem "Valsts noslēpuma aizsardzības noteikumi".

Šeit ir pirmais pielikums un otrais pielikums, tie ir arī tiesas priekšā esošajos materiālos, kur ir skaidri redzams, ka, teiksim, darbinieka pieņemšanas darbā gadījumā tiek aizpildīta aptaujas lapa, kur, šeit iekavās ir norādīts, aptaujas lapā uzrādītā informācija ir konfidenciala. Te ir vārds, uzvārds, dzimšanas gads, pases numurs, personas kods, tautība, pilsonība, naturalizācija un tā tālāk. Nu, un tad šeit ir arī saistību raksts... Te arī: "...attiecīgā persona, uzsākot darbu, kas saistīts ar valsts noslēpumu, apņemas neizpaust informāciju, kas satur valsts noslēpumus..." un tamlīdzīgi. Ja šie te vadības līgumi tiek slēgti ar šīs kategorijas personām, tad saprotams, ka viņi būs konfidenciali.

Tālāk. Manuprāt, vadības līgumiem var tikt piemērots Informācijas atklātību likuma 6.pants - par informāciju iestādes iekšējai lietošanai. Lieta tā, ka noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 1.punkts nosaka, ka vadības līgums ir rakstiska vienošanās starp līgumslēdzējām pusēm, lai panāktu resursu efektīgu izmantošanu valsts pārvaldes iestāžu darbības programmās vai prioritātēs, kā arī budžeta programmās un apakšprogrammās noteikto mērķu sasniegšanai, vai likumos un citos normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei, un veicināt amatpersonu materiālo ieinteresētību vadības līgumā noteikto rezultātu sasniegšanā. Tad, lūk, šīs te visas darbības programmas un prioritātes un budžeta programmas un apakšprogrammas un tā tālāk - tie ir šie te ārējie dokumenti, un tie ir atklāti un pieejami. Kas attiecas uz šiem vadības līgumiem, tad tie ir instrumenti, kā saka, tie ir, nu piedodiet man, tādi kā ķēķa noslēpumi, kuri nodrošina šo te uzdoto mērķu sasniegšanu, un plašākai sabiedrībai par šo lietu, es domāju, nevarētu būt nekādu īpašu, nekādu īpašu interešu.

Tālāk. Informācijas atklātību likums nosaka, ka informācija var tikt ierobežota attiecībā uz uzņēmējdarbības noslēpumiem. Noteikumu par vadības līgumiem 6.3.punkts un 7.punkts paredz iespēju noslēgt šos te vadības līgumus ar uzņēmējsabiedrībām. Nu, un, ja tā, tad mums ir jāpieļauj, vismaz principā jāpieļauj, ka šeit varētu arī būt kādi šie te uzņēmējdarbības noslēpumi. Tā kā principā te arī tā konfidencialitāte jeb informācijas ierobežošana ir pilnīgi saprotama un pieļaujama.

Bet es uzskatu, ka šo te pašu noteikumu mēs varētu piemērot arī attiecībā uz valsts pārvaldes amatpersonām. Lieta tā, ka šie vadības līgumi nav mums labi pazīstamie, tradicionālie darba līgumi. Civillikuma 2171.pants nosaka, ka, ja saistības mērķis ir nevis darbs vispār, bet kāds noteikts darba rezultāts, tad līgums par to nav uzskatāms par darba līgumu, bet par uzņēmumu. Tātad par uzņēmumu. Ir līgumslēdzējas puses, kuras vienojas dialoga ceļā par šā līguma nosacījumiem. Tā kā, es domāju, ka šajā gadījumā vismaz principā šajā konfidencialitātes aspektā šī te uzņēmējdarbība un uzņēmuma līgums ne ar ko neatšķiras, un ja mēs šādu te konfidencialitāti pieļaujam attiecībā uz vieniem, tad, es domāju, ka to pašu mēs varam pieļaut arī attiecībā uz šiem otriem.

Un te vēl tāda nianse ir, ka, ja darba līgums paredz algu par izdarīto darbu, tad šajā gadījumā runa nav vis par algu, bet par atalgojumu.

Tālāk. Manuprāt, pieteikuma iesniedzēji ir gājuši pa vieglākās pretestības ceļu. Ja viņus neapmierināja kāds konkrēts gadījums, kad viņiem tika liegta šāda informācija un viņi šādu rīcību uzskatīja par nepamatotu, viņiem pastāvēja iespēja griezties vispārējā tiesā. Starp citu, šāda kārtība ir noteikta arī noteikumos nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem". Nu, ja viņus neapmierina šie noteikumi pēc būtības, nu, es domāju, ka likumdevējiem bija visas kārtis rokā, un Saeimā ir iespējams gan izstrādāt pilnīgi jaunu likumu, kas šo visai delikāto sfēru regulētu, gan arī grozīt tos noteikumus, kas jau pastāv šodien.

Pamatojoties uz teikto, es neatzīstu, ka šie noteikumi neatbilst likumu prasībām, un lūdzu Satversmes tiesu atzīt, ka apstrīdētais likums, šā likuma 11.punkts, atbilst Informācijas atklātības likumam.

A.Endziņš.

Paldies. Tiesnešiem ir kādi jautājumi?

A.Lepse.

Cielavas kungs, es gribētu uzdot jums dažus jautājumus. Šeit varbūt netika runāts, bet atbildē ir norādīts par to, ka šis Informācijas atklātības likums regulē attiecības starp valsts iestādēm un pilsoņiem, bet nevis starp Saeimu un Ministru kabinetu informācijas apmaiņas jomā. Kas ar to ir jāsaprot?

V.Cielava.

Es domāju, ka varbūt uz šo te jautājumu kompetentāk varēs atbildēt Valsts kancelejas pārstāvis - lietpratējs, kas piedalījās šīs te atbildes sastādīšanā.

A.Lepse.

Tad varbūt, ja atļausiet, nākošais jautājums. Tātad šeit tika jau runāts par to, ka atbildes rakstā, tas ir, atbildes raksta 3.punkta otrā daļā, noraidot pieteikumu, Ministru kabinets atbildes rakstā norāda par to, ka, lūk, jebkuram pilsonim ir iespējams iepazīties ar šo vadības līguma summu, konkrēto summu, kas ir saņemta pēc vadības līguma, no amatpersonas deklarācijas. Tā bija norādīts. Te jau tika norādīts par to un nolasīts Sončika, Valsts ienākumu dienesta direktora, vēstule par to, ka viņš neuzskata par vajadzīgu norādīt šajās deklarācijās atsevišķi summas par vadības līgumiem, un uz Satversmes tiesas pieprasījumu mēs esam saņēmuši, tātad, publicējamās daļas deklarācijas par Valsts kancelejas darbību. Tātad - bija jāiesniedz, kā raksta ģenerāldirektors Sončiks, bija jāiesniedz 105, ir iesniegtas 100 - un no šīm 100 deklarācijām tikai astoņos gadījumos ir norādīti ienākumi no vadības līgumiem. Taču arī ne kā atsevišķa pozīcija, bet kopā ar visiem ienākumiem. Kopā ar visiem ienākumiem.

Tajā pat laikā no Valsts kancelejas direktora Vītola kunga atbildes vēstules ir redzams, ka 1998.gadā bijuši noslēgti 42 vadības līgumi, tajā skaitā ar ierēdņu kandidātiem 29, ar Valsts kancelejas darbiniekiem - 11, ar citām personām - 2. Kā tad mēs varam uzzināt, ar cik personām ir Valsts kancelejā noslēgti vadības līgumi, ar cik amatpersonām, par kādām summām - un kur tas ir redzams? Ministru kabinets atbildes rakstā uzsver, ka šī informācija ir pieejama ikvienam, apskatot deklarācijas. Vai situācija, ko šeit es jums tikko..., jūs jau iepazīnāties ar tiem materiāliem, atbilst atbildes rakstā norādītajai?

V.Cielava.

Nu, kas attiecas uz šo te lietas faktisko pusi, tātad, es domāju, ka uz to labāk atbildēs Valsts kancelejas pārstāvis.

Bet kas attiecas uz juridisko pusi, tad es domāju, ka Sončika kungs, iespējams, nemaz nav tik nekorekti rīkojies. Jo likuma "Par valsts noslēpumu" 5.pants - ziņas, kuras nevar būt valsts noslēpums, - nosaka, ka aizliegts piešķirt valsts noslēpuma statusu un ierobežot pieejamību informācijai "...par ekonomisko stāvokli valstī, budžeta izpildi, iedzīvotāju dzīves līmeni, kā arī par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonām un darbiniekiem noteiktajām algas likmēm, privilēģijām, atvieglojumiem un garantijām...". Šeit ir runa par algu likmēm, nevis par konkrētām algām, un kur nu vēl par atalgojumu pēc vadības līguma. Es domāju, ja šī informācija tiek sniegta tādā veidā, ka tiek uzrādīti kopējie ienākumi, nešķirojot algu un ienākumus no vadības līgumiem, tad šī te informācija - tāda veida informācija - viņa atbilst šā te likuma prasībām.

A.Endziņš.

Bet tomēr saistībā ar to, ka Korupcijas novēršanas likums nosaka tikai noteiktu amatpersonu loku, kurām ir vispār jāiesniedz šīs deklarācijas... Kā, jūsuprāt, saskan Ministru kabineta atbildē minētais, ka ir iespējams to noskaidrot, lūk, pēc publicējamām deklarācijas daļām, ja tai pašā laikā var būt personas, kurām nav vispār šādas deklarācijas jāiesniedz, vēl jo vairāk, ja tas ir saistīts ar kādu uzņēmējdarbību vai privātpersonu, ar kuru var tikt noslēgts arī vadības līgums?

V.Cielava.

Nu jā... tā ir ļoti, kā saka, konkrēta situācija, kuru ir attiecīgi jāapspiež. Es nedomāju, ka tas ir kaut kādā veidā saistīts ar šo te principiālo jautājumu, vai šie te noteikumi, tas 11.punkts, tā norma par konfidencialitāti, ir atbilstīgi likumam vai nav. Man ir grūti šeit kaut ko komentēt.

A.Endziņš.

Paldies. Čepānes kundze, lūdzu!

I.Čepāne.

Man ir vairāki jautājumi. Pirmais. Vai jūs nevarētu pateikt: atbildes rakstā... vai nu jūs vai no Valsts kancelejas - par 1.punktu. Kāda šeit ir bijusi doma? Mēs, tiesneši, esam viņu piecas reizes katrs lasījuši, jūs pasakiet saprotami un loģiski, kas šeit ir domāts? Mēs nesaprotam.

V.Cielava.

Tiesneses kundze, man arī ir grūti pateikt, jo es nebiju šīs atbildes autors, diemžēl.

I.Čepāne.

Paldies. Tad ir nākošais jautājums. Runājot jūsu vārdiem par šiem “ķēķa noteikumiem”. Mūsu rīcībā, piemēram, lietā šeit ir: 1161.lappuse, 971.lappuse, mums ir bijusi iespēja iepazīties ar valsts amatpersonu deklarāciju publicējamo daļu. Es nesaukšu šeit uzvārdus, bet, analizējot deklarācijas, kas ir parādījušās presē, piemēram, par ministriem, par Valsts prezidentu, par ģenerālprokuroru, kaut vai par Satversmes tiesas tiesnešiem, kuras netiek publicētas, bet tās nav noslēpums, šīm amatpersonām alga kopumā, nenorādot šos vadības līgumus, ir daudzkārt lielāka. Piemēram, šeit ir minēta tāda summa kā 13 000, ministram tādas algas nav pa gadu, ja mēs skatāmies, Prezidentam tādas algas nav... Sakiet, lūdzu, vai tas tiešām būtu noslēpums, lai Latvijas iedzīvotāji uzzinātu, kuras ir, arī pēc šī pieteikuma iesniedzēju domām, šīs personas ar specifiskām zināšanām un pieredzi, kurām ir jāsaņem atalgojums lielāks nekā Valsts prezidentam un ministriem.

V.Cielava.

Grūti pateikt, vai šīs te vairākkārtīgi lielākās algas ir atalgojums jeb pateicoties vadības līgumiem. Ļoti iespējams, ka tur ir lielu lomu spēlējuši komandējumi, un varbūt vēl kaut kādas piemaksas.

I.Čepāne.

Cielavas kungs, es atvainojos, jūs jau zināt, ka viņi, visas šīs amatpersonas, lielākā daļa visi bija ierēdņu kandidāti, un algas nevienam nav noslēpums. Es pateicu jums jautājumu.

V.Cielava.

Nē, nu es saprotu. Algas plus vēl komandējumu - tās maksas. Tās arī dažkārt sastāda lielas summas.

A.Endziņš.

Vai komandējuma samaksa, es atvainojos, ir darba algas daļa? Jeb komandējuma nauda ir dienas nauda?

V.Cielava.

Nu es saprotu, tie ir... būtu kādi amatpersonas ienākumi... es tā to saprotu. Jo, es vēlreiz saku, šie te vadības līgumi, viņi neparedz algu. Bet te ir runa par atalgojumu, un, reiz tur tās summas ir, tad te varētu būt runa par ienākumiem, par attiecīgās amatpersonas ienākumiem.

A.Endziņš.

Bet, Cielavas kungs, man tādā gadījumā ir cita veida jautājums. Valsts budžetā katrai valsts iestādei ir paredzēta atsevišķa sadaļa, kas ir darba algu fonds. Tajā pašā laikā ir atsevišķa sadaļa, kur ir paredzēti līdzekļi, ja tādi ir šai iestādei, lai varētu slēgt šos uzņēmumu līgumus konkrētu darbu kaut

kādai izpildei. Un tās ir divas dažādas lietas. Bet šeit ir uz darba algas rēķina - uz darba algas fonda rēķina tas viss. Te ir divas dažādas lietas. Jūs visu laiku uzsverat, lūk, šos uzņēmuma līgumus.

V.Cielava.

Nē, nu šeit likums arī paredz, ka vadības līgumi var tikt apmaksāti arī no darba algas ekonomijas līdzekļiem. Tāda iespēja arī pastāv.

A.Endziņš.

Lepses kungs. Lūdzu!

A.Lepse.

Es varbūt gribētu šeit vērst klātesošo uzmanību: sējums pirmais, lappuse 82, kurā atrodas Ministru kabineta noteikumi nr.138 "Kārtība, kādā aizpildāmas un iesniedzamas valsts amatpersonu un to radnieku deklarācijas un iesniedzami valsts amatpersonu un valsts amatpersonu amatu saraksti". Un šie Ministru kabineta noteikumi, viņi ir pieņemti 4.aprīlī 1999.gadā, 3.6.punktā ir norādīts, ka visās deklarācijās publicējamā daļā ir norādāms: visus iepriekšējā gadā gūtos ienākumus, to gūšanas vietu, avotu un summu, atsevišķi par katru ienākuma veidu. Ienākumiem, kuri saskaņā ar normatīvajiem aktiem tiek aplikti ar nodokļiem, norādāmas aprēķinātās summas pirms nodokļu iemaksas. Darba alga, piemaksas pie darba algas, prēmijas – visa veidi ienākumi, kas gūti saskaņā ar vadības līgumiem, honorārus, ienākumus no saimnieciskās darbības un tā tālāk. Jums neliekas, ka Ministru kabineta noteikumi runā kaut ko citu, nekā Sončika kungs savā vēstulē?

V.Cielava.

Ļoti iespējams.

A.Lepse.

Un ka faktiski Ministru kabineta noteikumu 3.6.norma atbilst Ministru kabineta atbildes rakstam par to, ka deklarācijās tam ir jābūt redzamam. Ja es pareizi tā saprotu.

V.Cielava.

Jā, droši vien.

I.Čepāne.

Varbūt jums ir zināms, es atvainojos, papildinot šo jautājumu, ka šeit arī Saeimas deputāti par to debatēja, runājot par Korupcijas novēršanas likumu, un teica, ka šī norma tur tāda nav īpaša paredzēta, jo ir Ministru kabineta noteikumi, kur tas viss ir jānorāda.

V.Cielava.

Jā.

A.Endziņš.

Lūdzu, Skultānes kundzei jautājums.

I.Skultāne.

Vai, Cielavas kungs, es jūs pareizi sapratu, ka jūs uzskatāt, ka ar valsts amatpersonām un ierēdņiem, kas pilda publisko valsts dienestu, par viņu šo savu amata vai valsts dienesta pienākumu pildīšanu valsts var slēgt arī uzņēmuma līgumu – civiltiesisku uzņēmuma līgumu?

V.Cielava.

Jā, tās tādas īpatnējas publiski privātas attiecības, kuras ļoti - tādos specifiskos gadījumos, kad jāmobilizē, kā saka, intelektuālie un citi cilvēku resursi, nu, šajā gadījumā viņi sevi attaisno. Un es jau teicu, ka tas nav mūsu izgudrojums, arī citās valstīs šāda prakse ir. Acīmredzot, viņa attaisno sevi. Ka cilvēks šādā veidā tiek īpaši stimulēts, lai bez tā, par ko viņam maksā algu, ja viņš pieliek īpašas pūles, lai vēl sasniegtu kaut kādus augstākus rezultātus.

I.Skultāne.

Bet vai tad viņam no sava amata pienākumu pildīšanas nav pienākums visus savus spēkus un pūles atdot šī amata pienākumu pildīšanai? Par to viņam ir noteikts atalgojums – amata alga.

V.Cielava.

Nu, es jau teicu, ka šeit runa iet par atsevišķām konkrētām valsts programmām, par kaut kādiem plāniem, par kaut kādiem tur budžeta uzdevumiem, kur parastā darba, kā saka, procesā, ar parasto rutīnas, kā saka, pieeju, nu, nav risināmi... Tas jau ir kaut kas vairāk, nekā tas, par ko attiecīgais darbinieks saņem algu. Tā es to saprotu. Un Dānijā vēl ir... tur ir tā, ka šī samaksa par, teiksim, par vadības līgumiem, nedrīkst pārsniegt 15% no darbinieku algas likmes. Bet vēl ir paredzēts, ka īpašos gadījumos šie griesti var tikt pārsniegti.

A.Endziņš.

Sakiet, vai jūsu pašu minētais piemērs par Dāniju un tas, ka šie vadības līgumi nav apspriežami ne arodbiedrībās, un tas nevar būt arī par priekšmetu izskatīšanai vispārējā tiesā,- vai tas norāda uz to, ka šie vadības līgumi Dānijā ir konfidenciāli?

V.Cielava.

Jā, es domāju, ka ir.

A.Endziņš.

Vai tas norāda uz kaut ko citu: uz to, ka administrācijai ir tiesības slēgt šādus vadības līgumus un tie nav diskutējami.

V.Cielava.

Arī, jā. Gan viens, gan otrs.

A.U. acka.

Es gribu atgriezties pie Satversmes. Un pie Satversmes 100.panta, kurš nosaka šīs ļoti augstās indivīda tiesības brīvi iegūt informāciju un, saskaņā arī ar Satversmes 116.pantu, šīs tiesības var būt ierobežotas ar likumu un likumā paredzētos gadījumos. Un, tāpat, šis Satversmes 116.pants un arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10.pants nosauc šos gadījumus, tādus, piemēram, kā - lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību... Kā jūs domājat, kāpēc šajā gadījumā šie Ministru kabineta noteikumi ierobežoja šīs tiesības: ne likums, bet Ministru kabinets, un kāda šajā gadījumā varētu būt argumentācija? Kāpēc tas bija nepieciešams demokrātiskajā sabiedrībā?

V.Cielava.

Pirmkārt, es jau teicu, ka šos te ierobežojumus, ierobežojumu veidus paredz likums - Informācijas atklātības likums. Un, otrkārt, šeit nav runa par to, ka indivīdam tiktu liegta šī informācija. Viņš var saņemt informāciju, te arī tas ir redzams no Valsts kancelejas direktora Vītola atbildes, ka Valsts kancelejai tika piešķirti 1997.gadā 129 600lati, 1998.gadā – 136 300 lati un tā tālāk. Šī informācija ir pieejama, bet nav pieejama informācija attiecībā uz konkrētu personu. Tā jau ir pašas iestādes darīšana, pašas iestādes lieta, ar ko viņa slēdz šo līgumu, par cik slēdz, ko konkrētam darbiniekam būs jā dara... Es domāju, ka tik dziļi rakņāties attiecīgās iestādes atvilktnēs... nu... nez vai to šī informācijas brīvība paredz.

A.U. acka.

Nu, bet šeit jau nav argumentācijas, kāpēc tas nav vajadzīgs. Vai tas aizskars citu konstitucionālās tiesības šādā veidā?

V.Cielava.

Es nesaprotu, kādas konstitucionālās tiesības prasa, teiksim, kādai trešai personai - cilvēkam no ielas - uzzināt, cik viņa kaimiņš, kas strādā attiecīgajā iestādē, cik viņš saņem saskaņā ar vadības līgumu. Kur šeit ir tā principiālā puse? Jo...

A.Uā acka.

Jo tā ir valsts pārvalde, tie ir ierēdņi... un katrā demokrātiskā sabiedrībā pārvaldei jābūt caurspīdīgai. Tas veicina cieņu pret šo pārvaldi. Kāpēc šajā gadījumā šeit neiet runa par konkrētām personām, bet runa iet par ierēdņiem un citiem, kas veic pārvaldes funkcijas? Tas nav vienkāršais cilvēks, kaimiņš, privātpersona.

V.Cielava.

Es sapratu jautājumu. Nevienā no šīm atbildēm šīs te ziņas, kas patiešām ir principiālas un svarīgas mums, nodokļu maksātājiem, nevienā no šiem dokumentiem šī informācija netiek liegta. Šie cipari te ir. Problēmas sākās, kad parādās interese par konkrētiem līgumiem, par konkrētām personas saistībām saskaņā ar šiem te vadības līgumiem. Es šeit principiālu problēmu nesaskatu.

A.Ušacka.

Tad man ir vēl viens juridiskas dabas jautājums. Jūs sākāt savu runu ar Eiropas padomes Ministru kabineta rekomendācijām. Vai jūs varat iesniegt šīs rekomendācijas? Vai tās ir tās pašas rekomendācijas angļu valodā par "discretionary power", kur iet runa par valsts rīcības brīvību, pieņemot lēmumu konkrētajā lietā, kur var izvēlēties vienu no likumīgajiem lēmumiem, vai par konfidencialitāti?

V.Cielava.

Es uzskatu, ka šie te vadības līgumi iekļaujas šajā te diskrētajā jeb brīvajā rīcībā, kad iestādes vadītājs var slēgt šo līgumu, var arī neslēgt. Viņa rīcība šeit ir relatīvi brīva, es teiktu tā.

A.Endziņš.

Pēc juridiskās nozīmes Eiropas padomes Ministru kabineta rekomendācijas – tā ir saistoša Latvijas valstij?

V.Cielava.

Katrā ziņā, es domāju, ka rekomendējoša nozīme arī priekš mums ir šim dokumentam, ja reiz mēs tiecamies uz Eiropu, tad mums ir jārēķinās, ka šāda iespēja pastāv. Un, es domāju, ka arī Administratīvā procesa likumā šis te princips arī būs ietverts.

A.Uā acka.

Bet, vai arī, pieņemot tādu lēmumu - par šiem vadības līgumiem, nevajag vadīties no likumiem, vai tikai no šīs te diskretās varas izmantošanas principa?

V.Cielava.

Nu, atklāti sakot, es to diskreto varu varēju arī neminēt. Tas bija, kā saka, tā - informācijas nolūkos, bet galvenais jau ir likums: Informācijas atklātības likums, likums "Par valsts noslēpumu", kur, manuprāt, ir pietiekami daudz konkrētas normas, kas pamato konfidencialitāti jeb informācijas ierobežošanu attiecībā uz vadības līgumiem.

A.Endziņš.

Paldies. Apsīša kungam jautājums. Lūdzu!

R.Apsītis.

Man ir tāds jautājums. Ja citu valstu prakse un Eiropas padomes rekomendācijas dažkārt runā pretī mūsu Latvijas Republikas likumiem, kas tad būtu šeit primārais un kā būtu jārikojas?

V.Cielava.

Es domāju tā, ka šis jautājums šajā aspektā nav aktuāls, jo mūsu likumi nerunā pretī šīm rekomendācijām. Nerunā, es vēlreiz uzsveru. Un es minēju vismaz trīs svarīgus momentus, trīs svarīgus motīvus, kas attiecas uz Informācijas atklātības likumu, ar ko mēs pamatojam šo informācijas ierobežošanu attiecībā uz vadības līgumiem, un vēl likums "Par valsts noslēpumu" - attiecībā uz tām amatpersonām, kas ir saistīta ar tiešām šo te konfidencionālo informāciju.

A.Endziņš.

Paldies. Lepses kungs, lūdzu.

A.Lepse.

Es lūgtu jūs komentēt, ja jūs varat, vēl divus dokumentus, kas atrodas lietā, jūs ar viņiem iepazīties. Vienu tikko jūs citējāt – 4.sējums, lappuse 807 un 833. Nu, pirmo jūs citējāt par Valsts kancelejai piešķirtajām summām vadības līgumu realizācijai. Jūs citējāt. Un es gribētu šeit nocitēt un pēc tam lūgt jūsu komentāru šiem diviem dokumentiem.

Tātad: "...Finansu ministrija tiesnesim Lepsem par vadības līgumiem. Finansu ministrija izskatīja jūsu vēstuli ar līgumu sniegt atbildes uz jautājumiem par vadības līgumu apmaksai piešķirtajām un iztērētajām summām un atzīmē sekojošo: 1997.gada valsts budžetā katrai ministrijai bija apstiprināta noteikta summa, kas paredzēta vadības līgumu apmaksai. 1998.gadā valsts budžetā vadības līgumu apmaksai izmantojamā summa vairs nebija noteikta atsevišķi, bet iekļauta kopējā atalgojuma summā. Arī 1999.gadā vadības līgumu apmaksai izmantojamā summa nav noteikta atsevišķi. Tā kā, saskaņā ar Finansu ministrijas 1998.gada 9.janvāra rīkojumu nr.4, tika atcelti budžeta izdevumu ekonomiskās klasifikācijas koda pielietojums vadības līguma apmaksas uzskaitē, gan 1998., gan 1999.gada plānoto faktisko izdevumu tāmēs netika parādītas vadības līgumu apmaksai plānojamās summas..."

Un tālāk seko tabula: vadības līguma apmaksai iztērētie līdzekļi latos. 1997.gads. Plāns - 94 872 Ls. Faktiski iztērēti 94 871 Ls. Skatāmie Valsts kancelejas sniegto vēstuli ar Vītola kunga parakstu, ka Valsts kancelejai tika piešķirti vadības līguma realizācijai - Valsts kancelejai tikai, šeit iet runa vispār, ka, atšķirībā no 94 800 Ls, kas minēti šeit, 1997.gadā - 129 600 lati.

Finansu ministrija šajā tabulā norāda, ka 1998.gadā ir bijuši piešķirti 135 000. Nu, ja tas attiecas tikai uz Valsts kanceleju, tad tiešām šī summa ir iztērēta, tikai 136 000 apmērā tika piešķirta. Pēc Finansu ministrijas ziņām, ka vispār visiem vadības līgumiem piešķirti 135 000, bet Valsts kanceleja ziņo, ka viņi ir saņēmuši šiem nolūkiem 136 000 latu. Kādā veidā tad mēs varam noskaidrot, cik vispār vadības līgumiem tiek tērētas summas? Pat nerunājot par konkrētām personām.

V.Cielava.

Lepses kungs, man patiešām ir grūti atbildēt uz šo jautājumu, to varētu varbūt Finansu ministrijas vai Valsts kancelejas pārstāvis.

Varbūt tā ir aritmētiska kļūda? Starpība nav tik liela un nav būtiska, bet nu... Man ir grūti teikt.

A.Endziņš.

Paldies.

I.Čepāne.

Man būtu vēl viens jautājums. Sakiet, lūdzu, vai jūs tiešām esat pārliecināts, ka Dānijā par valsts budžeta līdzekļiem, ko saņem algu ierēdņi, šī samaksa - šī alga - ir konfidenciāla?

V.Cielava.

Es domāju, ka... redziet, man...

I.Čepāne.

Es atvainojos... Bet vai jūs esat pārliecināts? Es gaidu pavisam īsu atbildi.

V.Cielava.

Es domāju, ka tur ir pašsaprotami, ka ir tādas, kā saka, diskrētas lietas, kas attiecas tikai uz attiecīgo iestādi. Neizslēdzot - tur arī visā tajā materiālā ir redzams, ka pastāv ļoti stingra kontrole, pirmām kārtām jau no Finanšu ministrijas puses, ka nav runa par to, ka kaut kādas summas varētu tikt patvaļīgi izlietas, bet, es domāju, ka tas būtu pilnīgi absurdi, ja Dānijā varētu katrs cilvēks no ielas nākt un prasīt - cik tas saņem, cik šis saņem... Nu, es vēl saprastu, ja runa iet par algas likmēm, bet par šiem te līgumiem... Viņi tur saucas "rezultātu atalgojuma līgumi", kur šāds cilvēks nemaz nav spējīgs no malas spriest. Te ir runa par tādām ļoti, es domāju, sarežģītām lietām. Te irrūna par konkrētiem rezultātiem, kuri ir jāsasniedz šajā specifiskajā situācijā, un par to ir spējīgi spriest tikai attiecīgu, arī revidējošo, institūciju pārstāvji. Nevis, kā saka, katrs interesents no ielas. Tā kā, es domāju, Dānijā šādas pretenzijas vispār nevarētu pacelties.

A.Endziņš.

Paldies. Ušackas kundze. Lūdzu!

A.U□ acka.

Man būtu jautājums par to jūsu pēdējo atbildi: "...kāds no ielas...". Es gribu teikt, ka pasaulē ir uzrakstīts ļoti daudz grāmatu par cilvēktiesībām un par informācijas brīvību. Un arī daudzas konstitucionālās tiesas ir izskatījušas šos jautājumus, un arī starptautiskās tiesas. Un skaidrs, ka pētot un gatavojot šo lietu, mēs ieskatījāmies šajos materiālos, un es gribētu tikai vienu teikumu, varbūt divus, citēt, un jūsu komentārs: vai jūs tam piekrītat vai nē. Tas ir angļu valodā - šis materiāls, tā kā es centīšos tulkot... Un, tāpat, šeit ir rakstīts, ka "...cilvēktiesību realizācija ir cieši saistīta ar tiesībām uz informāciju un tiesības iegūt informāciju no dažādiem avotiem, un izmantot šo informāciju ir viena no demokrātiskās plurālistiskās valsts pazīmēm, kura veicina valsts progresu...". Vai jūs tam nepiekrītat?

V.Cielava.

Es piekrītu. Esmu gatavs parakstīties zem tādas deklarācijas.

A.U□ acka.

Nu, bet kāda tad saistība ir tam, ko jūs sakāt, ko pieprasa cilvēki no ielas...

A.Endziņš.

Vai ir tiesnešiem jautājumi? Nav. Paldies.

Pieteikuma iesniedzēja pārstāvim Razminoviča kungam. Lūdzu!

A.Razminovičs.

Vai jūs piekrītat, ka vadības līgumi un tajos iekļautā informācija par ierēdņu atalgojumu nav valsts noslēpums?

V.Cielava.

Jā.

A.Razminovičs.

Vai bez Informācijas atklātības likuma un likuma "Par valsts noslēpumu" jums ir zināms vēl kāds speciāls likums, kas nosaka ierobežojumus, kāda informācijas veida pieejamībai, tas ir, ļauj valsts iestādēm nesniegt kādu noteiktu informāciju?

V.Cielava.

Es pašlaik tādu nevaru iedomāties.

A.Razminovičs.

Vai piekrītat, ka vadības līguma saturs atspoguļo informāciju par valsts iestāžu līdzekļu izlietojumu, apmēriem un mērķiem?

V.Cielava.

Kā jūs.. es īsti nesapratu. Vai varētu vēlreiz?

A.Razminovičs.

Vai piekrītat, ka vadības līguma saturs atspoguļo informāciju par valsts iestāžu līdzekļu izlietojumu, apmēriem un mērķiem?

V.Cielava.

Vadības līguma - konkrētā līguma saturs, bez šaubām, to neatspoguļo. Šeit ar to varētu atspoguļot tikai šo līgumu summu. Tāpēc jau arī es uzskatu, ka interese par konkrētu līgumu, par tā saturu praktiski cilvēkiem - sabiedrības locekļiem, pilsoņiem, nodokļu maksātājiem - neko praktiski nedod. Ko dod viens līgums? Tas neko nedod.

A.Razminovičs.

Vai piekrītat, ka Ministru kabineta noteikumu "Par vadības līgumiem" 11.punkts piešķir amatpersonām izvēles tiesības nolemt, vai šajos līgumos iekļaujama konfidencialitātes kontrole vai nē?

V.Cielava.

Nu, pirmkārt, kā jau es teicu, likums šo tiesību dod nevis vienai pusei, bet abām pusēm. Tas ir līgums. Tā kā līgumslēdzēji ir tiesīgi izvēlēties. Protams, vadoties no attiecīgajām likuma prasībām, šo te nosacījumu satur arī 11.pants, kā mēs pārliecinājāmies, vai šo klauzulu ietvert vai neietvert līgumā.

A.Razminovičs.

Es gribētu precizēt. Es jautāju par Ministru kabineta noteikumiem nevis par likumu... Ministru kabineta noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punktā ir ielikta šī formula iekšā... Vai gadījumā, ja konfidencialitātes klauzula netiek iekļauta līgumā, vai tad vairāk nepastāv šķēršļi izpaust līguma saturu?

V.Cielava.

Pastāv. Ja tas ir saistīts ar valsts noslēpumu, tad šeit jau darbojas likuma prasības un attiecīgo Ministru kabineta noteikumu prasības.

Un, attiecībā uz jūsu iepriekšējo jautājumu: te es varētu vēl piebilst, ka šeit 11.pants vispār ļoti maz ko nozīmē. Viņš nekādas tiesības nepiešķir. Šeit faktiski katrā konkrētā gadījumā līgumslēdzējiem jāvadās ir no likuma prasībām, tas ir, no Informācijas atklātības likuma un likuma "Par valsts noslēpumu" prasībām. Un arī Informācijas atklātības likumā, tur jau 2.panta 3.daļa skaidri pasaka: informācija pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi.

A.Razminovičs.

Kā jūs komentējat, ka visi atsaucas uz taisni šiem saistošiem Ministru kabineta noteikumiem un neviens neatsaucas uz kādiem likumiem vai kādu citu tiesību aktu?

V.Cielava.

Es slikti komentēju, tā nav korekta pieeja.

A.Razminovičs.

Un tad beidzamais jautājums. Vai tad, ja informācija par vadības līgumiem un par ierēdņu atalgojuma izpaušanu vai nozaudēšanu šīs informācijas satura vai rakstura dēļ apgrūtina vai var

apgrūtināt iestādes darbību un nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Un, ja jūsu atbilde ir jā, tad - kāda veidā?

V.Cielava.

Nu, jūs te citējāt normu no likuma "Par valsts noslēpumu". Es domāju, ka var nodarīt kaitējumu, protams, ka var nodarīt. Citādi jau tā konfidencialitāte nebūtu paredzēta. Viņa jau nav pašmērķis, viņa kalpo noteiktām interesēm.

A.Razminovičs.

Tātad precizējot: šī norma nav citēta no likuma "Par valsts noslēpumu", bet gan no Informācijas atklātības likuma.

V.Cielava.

Jā, pieņemu.

A.Endziņš.

Paldies. Vai vēl ir kādi jautājumi? Nav. Paldies.

Pirms pārejam pie lietpratēja uzklaušīšanas, tiesa pasludina pārtraukumu uz 15 minūtēm.

(Pārtraukums)

A.Endziņš.

Turpinām lietas izskatīšanu pēc būtības. Valsts kancelejas juriskonsults Edmunds Stankevičs kā lietpratējs. Lūdzu atbildēt uz tiesas jautājumiem.

Iepriekš lūdzu parakstīties, ka esat brīdināts saistībā ar Krimināllikumu. Paldies.

Lepses kungs, lūdzu!

A.Lepse.

Kā jūs ziniet, šodien tiek izskatīta lieta, kas saistīta ar MK noteikumiem "Noteikumi par vadības līgumiem". Lūdzu, vai jūs nevarētu īsumā pastāstīt, kāda ir Valsts kancelejas nozīme šo noteikumu "Noteikumi par vadības līgumiem" izpildē, kontrolē valsts mērogā, attiecībā uz visu valsts pārvaldes aparātu.

E.Stankevičs.

Godīgi sakot, man pa priekšu ir jāinformē tas, ka kā lietpratējs tika aicināts Valsts kancelejas direktors Vītola kungs un viņš nevarēja ierasties, tādēļ, ņemot vērā to, ka ja neviens nebūtu ieradies, tad tā būtu necieņa pret tiesu, esmu nosūtīts es, bet, es domāju, ka kā lietpratējs, tas ir, no manis kā konkrētas personas, nevis vienkārši kā pārstāvis no Kancelejas.

A.Lepse.

Jūs esat juriskonsults.

E.Stankevičs.

Jā.

A.Lepse.

Jums, sakarā ar jūsu darbu, ir kāda saistība ar šiem vadības līgumiem valsts pārvaldes aparātā, ar viņu izpildes kontroli un tamlīdzīgi, kas ir paredzēts Valsts kancelejai.

E.Stankevičs.

Man nav, nē.

A.Lepse.

Jūs kaut ko varat... jūs jau dzirdējāt, tika uzdoti jautājumi Ministru kabineta pārstāvim, jūs varat atbildēt uz šiem te jautājumiem? Es negribu atkārtoties...

E.Stankevičs.

Es par šo pirmo punktu... Atbildes rakstā bija jautājums...

I.Čepāne.

Es varbūt nolasīšu šo pirmo punktu, lai arī pārējie saprot. Un tad es gribētu: kāda doma šeit ir, jo te ir teikts tā, ka "...minētais pieteikums uzskatāms par nepamatotu šādu iemeslu dēļ: pirmkārt, Ministru kabineta 1997.gada 21.janvāra noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punkts nav pretrunā ar Informācijas atklātības likumu, jo minētajā punktā paredzēts, ka konfidencialitātes nosacījumu līgumā var ietvert, ja tas nav pretrunā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem...". Tik tālu būtu skaidrs. Bet tālāk. "...Līdz ar to likuma "Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 8.panta norma par to, ka normatīvais akts zaudē spēku, ja stājas spēkā cits normatīvais akts ar augstāku juridisku spēku, kas pieteikumā norādīta kā pamats Ministru kabineta 1997.gada 21.janvāra noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumu" 11.punkta atzīšanu par spēku zaudējušiem, jau ir iekļauti šajā punktā, nosakot, ka papildus nosacījumus vadības līgumā var paredzēt, ja tas nav pretrunā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem...". Par šo otro teikumu. Jūs saprotiet, viņš ir tik garš un tur neko nevar saprast.

E.Stankevičs.

Jāatzīst gan, ka es neesmu, teiksim, autors šim dokumentam ... nu ne autors... vienīgais, es varu pateikt to, kā es to saprotu. Es to saprotu tā, ka ar šo otro teikumu tiek norādīts tas, ka, ja tajā normā 11.punktā, kas ir norādīts, ja tas nav pretrunā ar likumiem un noteikumiem, tad tas nozīmē, ka šim

pieteikumam Satversmes tiesā vispār nav jēgas, jo šis pats punkts jau norāda uz to, ka, ja tas ir pretrunā likumiem vai noteikumiem, tad to nevar ietvert... Un tad jau jārunā par konkrēto līgumu: vai tas ir pretrunā kādam no likumiem, bet nevis par noteikumiem, it sevišķi, ja šinī punktā ir skaidri pateikts, ka var ietvert konfidencialitāti, ja tas nav pretrunā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Es domāju, ka tas ir pats svarīgākais punkts šajā atbildes rakstā. Varbūt šeit tiek dots arī tas dokuments, ņemot vērā Satversmes tiesas nozīmi, redaktoriem, un te netika panākts kaut kāds kompromiss starp valodas normām un juridisko valodu, bet es, domāju, ka tas ir jāsaprot šādi. Tādā nozīmē, kā es tikko pateicu.

I.Čepāne.

Paldies.

A.Lepse.

Lai arī jūs pats esat no Valsts kancelejas, es gribētu jums nocitēt MK noteikumus "Noteikumi par vadības līgumiem": kādi ir Valsts kancelejas pienākumi šajā jomā. Vadības līgumus sastāda šo noteikumu 12.punkts. Vadības līgumu sastāda trijos eksemplāros, no kuriem pa vienam līguma eksemplāram saņem katra līgumslēdzēja puse. Trešais līguma eksemplārs desmit dienu laikā pēc tā noslēgšanas tiek iesniegts Valsts kancelejā. Tā kā Valsts kancelejā ir jābūt visiem valsts pārvaldes aparātā noslēgtajiem vadības līgumiem.

Tālāk. Šo noteikumu 3.sadaļa. Vadības līguma izpildes kontrole, strīdu izskatīšana. Valsts kanceleja reizi ceturksnī informē Ministru kabinetu par noslēgtajiem vadības līgumiem, to saturu un izpildi. Tātad faktiski visi vadības līgumi atrodas Valsts kancelejas pārziņā un uzraudzībā. Teiksim tā.

Jums tas ir zināms? Jūs esat ar to saskāries?

E.Stankevičs.

Zināms tas ir, bet es šeit par uzraudzību nesaskatu nevienu normu. Cik es zinu, tad tā ir Valsts kancelejas direktora funkcija un viņam pakļautā tieši juriskonsulta funkcija, bet, diemžēl, man atkal jāatvainojas, ka, kā zināms, direktors ir komandējumā un viņa tiešajā pakļautībā esošais juriskonsults ir atvaļinājumā. Es varētu iesniegt dokumentus, kas apliecina, ka tas tā tiešām ir.

A.Lepse.

Tā tad skaidrs, ka jūs nekā liecināt nevarat. Sakiet, lūdzu, jūs kā juriskonsults - jums ir zināma kaut kāds īpašs veids, kādā notiek informācijas apmaiņas starp iestādēm? Ja es pareizi sapratu no atbildes raksta, tad Razminoviča kungs nesaņēma pieprasīto informāciju tādēļ, ka viņš parakstījās kā deputāts Razminovičs. Ja viņš būtu parakstījies vienkārši Razminovičs, tad viņš būtu saņēmis šo informāciju.

E.Stankevičs.

Godīgi sakot, man jāatzīst, ka es neesmu redzējis Razminoviča kunga iesniegto dokumentu.

A.Lepse.

Tas bija uz deputāta blankas ar deputāta parakstu.

E.Stankevičs.

Noteikti, jā... jo tur būtu Saeima un tā varētu tikt kvalificēta kā apmaiņa starp iestādēm - informācijas apmaiņa starp iestādēm, bet, protams, ka tā bez dokumentiem man grūti kaut ko komentēt šajā sakarā.

A.Endziņš.

Tādā gadījumā, sakiet...es atvainojos... Vai Saeimas deputāts ir Saeima un deputāts ir iestāde šādā kontekstā?

E.Stankevičs.

Deputāts nebūtu uzskatāms par iestādi, ja viņš, teiksim, nerīkojas iestādes vārdā. Bet es tiešām nezinu konkrētos apstākļus.

A.Endziņš.

Vai tādā gadījumā, izmantojot valdības pārstāvja Cielavas kunga vārdus, ka deputāts ir cilvēks no ielas, kuram nepienāktos šādu informāciju saņemt?

E.Stankevičs.

Mums vispār nefigurē tāds termins “kā cilvēks no ielas”, jo jebkurš cilvēks ir cienījams un ... Un arī deputāts, es domāju, ka, atbilstoši Informācijas atklātības likumam, var noteikti saņemt to pašu informāciju, ko arī jebkurš pilsonis.

A.Endziņš.

Vēl jo vairāk, ja likums par valsts noslēpumu piešķir deputātam tiesības iepazīties pat ar lietām, kas ir valsts noslēpums.

I.Čepāne.

Sakiet, lūdzu, vai jūs esat iepazīties ar visiem šiem savāktajiem materiāliem jeb jums nebija tāda iespēja?

E.Stankevičs.

Nē, man nav bijusi tāda iespēja...

A.Endziņš.

Varbūt pieteikuma iesniedzēja pārstāvim ir kādi jautājumi?

A.Razminovičs.

Es varbūt varētu pamēģināt, bet es neesmu pārliecināts, dzirdot komentāru, vai jūs spēsiet atbildēt. Bet tomēr. Vai jūs zināt, kādi mēdz būt vadības līguma mērķi?

E.Stankevičs.

Es domāju, ka vispārējie mērķi noteikti šajos noteikumos un speciālie mērķi noteikti katrā līgumā.

A.Razminovičs.

Noteikumos nav noteikti nekādi mērķi.

E.Stankevičs.

Nē, šeit ir pateikts mērķis, lai panāktu, citēju noteikumu "Par vadības līgumiem" 2.punktu, tādad: "...tā ir vienošanās starp līgumslēdzēju pusēm, lai panāktu resursu efektīvu izmantošanu valsts pārvaldes iestāžu institūcijas darbības programmās, prioritātēs, kā arī budžeta programmās un apakšprogrammās noteikto mērķu sasniegšanai...", likumos, kas izdoti, normatīvajos aktos, noteikto uzdevumu izpildei, un mēģināt amatpersonu materiālo ieinteresētību, vadības līgumā noteikto rezultātu sasniegšanā. Vispārējie mērķi ir diezgan skaidri un konkrētie mērķi katrā līgumā ir jānosaka atsevišķi.

A.Razminovičs.

Vai jūs ziniet šos konkrētos mērķus...?

E.Stankevičs

Es nezinu, jo, ņemot vērā, ka ir 400 līgumi noslēgti, kā es dzirdēju, tad man ir grūti spriest par speciālajiem mērķiem katrā konkrētajā gadījumā.

A.Endziņš

Valdības pārstāvim nav jautājumu? Nav.

Kad Vītola kungs atgriežas atpakaļ no komandējuma?

E.Stankevičs

Vai tajā dokumentā nebija, ko es iesniedzu?

A.Lepse

No 13. līdz 17.jūnijam.

I.Čepāne

Sakiet, lūdzu, vai jums ir zināms, ar kādu mērķi Vītola kungs ir devies uz ārzemēm?

E.Stankevičs

Cik es esmu dzirdējis neoficiālu informāciju, tad šīs valsts sekretāri ir devušies komandējumā uz Īriju... par valsts pārvaldes jautājumiem...

I.Čepāne

Paldies, jo mums oficiālu informāciju veselās dienas laikā neizdevās no Valsts kancelejas dabūt.

A.Endziņš

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma tiesas sēdi pārtraukt līdz 21.jūnijam plkst. 10.00, lai varētu uz klausīt Valsts kancelejas direktoru Vītola kungu.

Tiesas sēdes sekretārei novadīt tiesas nolēmumu līdz Vītola kungam. Un arī Stankeviča kungam lūdzu brīdināt attiecīgi Vītola kungu. Tiesas sēdē tiek pasludināts pārtraukums līdz 21.jūnijam pulksten 10.00.

1999.gada 15.jūnija tiesas sēdes turpinājums

1999.gada 21.jūnijā

I.Čepāne.

Labdien, godājamie klātesošie! Satversmes tiesa turpina izskatīt lietu nr.04-02(99) "Par Ministru kabineta 1997.gada 21.janvāra noteikumu Nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" atbilstību 1998.gada 20.novembra likumam "Informācijas atklātības likums".

Sakarā ar to, ka sēdes vadītājs Endziņa kungs objektīvu iemeslu dēļ nevar pašlaik ierasties, telefoniski viņš mani, saskaņā ar Satversmes tiesas reglamenta 166.punktu, ir norīkojis par šīs sēdes vadītāju.

Kā pusēm ir zināms, šī lieta tika atlikta sakarā ar to, ka nebija ieradies lietpratējs Vītola kungs no Valsts kancelejas. Un atgādināšu, ka 11.06.99. tika saņemta vēstule, kurā Vītols informēja, ka sakarā ar ārvalstu komandējumu nevarēs piedalīties Satversmes tiesas sēdē. Satversmes tiesa Vītola kungu uzaicināja, sakarā ar viņu mēs lietu atlikām šodien līdz pulksten 10.00, un tika piektdien vēl pulksten 16.00 saņemta Valsts kancelejas vēstule, kurā ir teikts, ka informē, ka "...sakarā ar slimību Valsts kancelejas direktors nevarēs piedalīties Satversmes tiesas sēdē izskatāmajā lietā 04-02(99) Nr.04-02(99) "Par Ministru kabineta 1997.gada 21.janvāra noteikumu Nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" atbilstību 1998.gada 20.novembra likumam "Informācijas atklātības likums" 1999.gada 21.jūnijā pulksten 10.00. Direktora vietā Juridiskā departamenta vadītāja A.Kveska...".

Sekretārei jautājums: vai no Valsts kancelejas kāds pārstāvis ir ieradies?

L.Vīnkalna.

Nē.

I.Čepāne.

Paldies. Kāds ir pušu viedoklis šajā ziņā? Vai pusēm - lietas dalībniekiem - ir kādi priekšlikumi vai ieteikumi? Lūdzu, Cielavas kungs!

V.Cielava.

Man nav nekādu priekšlikumu. Es to atstāju tiesas izlemšanā.

I.Čepāne.

Paldies. Jūsu viedoklis, lūdzu?

A.Razminovičs.

Man arī nav nekādu priekšlikumu. Es to atstāju tiesas ziņā.

I.Čepāne.

Paldies. Vai lietas dalībniekiem ir vēl kādi iesniegumi vai pieteikumi?

V.Cielava.

Jā, ir. Kā pagājušajā tiesas sēdē tiesa varēja pārliecināties, tas atzinums, ko deva Ministru kabinets šajā lietā, vēl prasa papildus skaidrojumu. Savukārt arī deputātu pārstāvis pagājušajā tiesas sēdē iesniedza savus paskaidrojumus šajā lietā, un tāpēc es uzskatu par nepieciešamu Satversmes tiesai iesniegt savus paskaidrojumus sakarā ar šo lietu un lūdzu šos paskaidrojumus pieņemt un nodot deputātu pārstāvim.

I.Čepāne.

Paldies. Razminoviča kungs, jums iebildumu nav?

A.Razminovičs.

Nē, nav.

I.Čepāne.

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma izsludināt pārtraukumu līdz pulksten 11.30, lai ar šiem materiāliem varētu iepazīties tiesneši, kā arī Saeimas pārstāvis.

Bez tam, otrkārt, Satversmes tiesa uzskata par nepieciešamu uzdot sekretārei noskaidrot sakarā ar to, ka Valsts kancelejas direktora tiešajā pakļautībā esošā juriskonsulta Galvenieka atvaļinājums beidzas, viņam šodien ir jābūt darbā, sazināties, iespējams, lai tiktu uzaicināta persona, kas varētu sniegt šeit tiesai atzinumus kā lietpratējs. Tātad tiesa pasludina pārtraukumu līdz pulksten 11.30.

(Pārtraukums)

A.Endziņš.

Sakarā ar laimīgu piezemēšanos, turpinu vadīt tiesas sēdi. Un turpinām lietas izskatīšanu.

Sēdes sekretāre, kāda ir informācija par Valsts kancelejas juriskonsulta Galvenieka kunga ierašanās iespēju?

L.Vīnkalna.

Pārtraukumā zvanīju Valsts kancelejas direktora juriskonsultam Galvenieka kungam un viņš telefoniski atbildēja, ka viņš negrasās nākt uz Satversmes tiesas sēdi, jo neviens viņu nav pilnvarojis un ka viņš dara tikai to darbu, par kuru viņš saņem algu. Viņam arī tika nosūtīts rakstveida uzaicinājums pa faksu un arī ar kurjerpastu.

A.Endziņš.

Uz cikiem viņš tika uzaicināts ierasties?

L.Vīnkalna.

Viņš tika informēts, ka tiesas sēde atsākas 11.30. Šo sarunu var apliecināt arī Kancelejas darbinieki, kas bija klāt.

A.Endziņš.

Paldies. Galvenieka kungs ir ieradies? Jums nav informācijas.

Ministru kabineta pārstāvim ir kāda informācija par Galvenieka kungu?

V.Cielava.

Nav informācijas.

A.Endziņš.

Paldies. Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma atlikt tiesas sēdi līdz 28.jūnijam pulksten 10.00, uzaicināt uz tiesas sēdi Valsts kancelejas direktoru Vītola kungu un juriskonsultu Galvenieka kungu.

Tiesas sēdes sekretārei darīt zināmu abām amatpersonām tiesas sēdes nolēmumu.

Paldies.

1999.gada 15.jūnija tiesas sēdes turpinājums

1999.gada 28.jūnijā

A.Endziņš.

Par lūgumu no Valsts kancelejas direktora par audioieraksta veikšanas iespējām šajā sēdē...

Sēžu zālē jau notiek audio un video ieraksts, jūs varēsiet saņemt kopiju, ja tāda nepieciešamība pastāv.

Valsts kancelejas vadītājs Vītola kungs ir ieradies? Jā. Jūs tikāt uzaicināts uz tiesas sēdi lietpratēja statusā, tiesai apspriežoties uz vietas iepriekšējā sēdes daļā, lai jūs varētu sniegt tiesai detalizētus paskaidrojumus uz tiem Satversmes tiesas tiesneša vēstulē nr.1-3.5/118 minētajiem jautājumiem, kuri palika bez atbildes.

Tiesas sēdes sekretārei lūdzu brīdināt Vītola kungu... Lūdzu parakstieties, ka esat brīdināts par iespējamo atbildību par atteikšanos sniegt paskaidrojumus.

A.Vītols.

Sakiet, lūdzu, vai tas ir paredzēts Reglamentā?

A.Endziņš.

Jā, jūs esat uzaicināts kā lietpratējs, Vītola kungs, un lūdzu iepazīstieties ar Krimināllikuma attiecīgo pantu.

A.Vītols.

Vai es varētu redzēt Reglamentā konkrēto punktu, kas atsaucas uz Krimināllikuma 302. un 300.pantu?

A.Endziņš.

Reglamentā ir atsauce uz Latvijas Kriminālkodeksa pantu, bet tagad ir stājies spēkā jau Krimināllikums. Līdz ar to panta numurs ir izmainījies un attiecīgi arī sastāvs - ir nelielas izmaiņas.

A.Vītols.

Ir pagājuši jau trīs mēneši, kopš ...

A.Endziņš.

Šeit jautājumus uzdodam mēs, Vītola kungs.

Satversmes tiesas tiesneša vēstulē nr.1-3.5/118 šā gada 11.maijā jums tika lūgts sniegt atbildes uz sekojošiem jautājumiem: cik vadības līgumu un ar cik personām tika noslēgti 1997.gadā un 1998.gadā - un tajā skaitā arī ar ierēdņiem, ierēdņu kandidātiem, ar citiem šo iestāžu darbiniekiem, ar šajās iestādēs nestrādājošām personām.

Otrs jautājums: kādas summas vadības līgumu slēgšanai tikušas piešķirtas konkrētām valsts pārvaldes institūcijām un citām organizācijām ar 1998. un 1999.gada Valsts budžeta likumiem.

Trešais jautājums: kādas summas saskaņā ar noslēgtajiem vadības līgumiem reāli ir tikušas izmaksātas konkrētajās valsts pārvaldes institūcijās un citās organizācijās 1997. un 1998.gadā, ņemot vērā to, ka vadības līgumu nodrošināšanai paredzēts izmantot arī citus finanšu līdzekļus, tajā skaitā ierēdņiem, ierēdņu kandidātiem, citiem šo iestāžu darbiniekiem, šajās iestādēs nestrādājošām personām.

Un ceturtais jautājums bija: cik vadības līgumu no to kopējā skaita tikuši atzīti par konfidenciāliem 1997. un 1998.gadā?

Savā rakstveida atbildē jūs informējat tikai attiecībā par vadības līgumiem, kas ir noslēgti Valsts kancelejā: cik noslēgti un tā tālāk, un arī: kādas summas ir piešķirtas Valsts kancelejai 1997., 1998.gadā, kā arī jūs rakstāt, ka vadības līgumi tika noslēgti, pamatojoties uz Ministru kabineta 1997.gada 21.janvāra noteikumiem nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" un Latvijas Civillikuma noteikumiem. Vadības līgumi, saskaņā ar līdzēju vienošanos, ir uzskatāmi par konfidenciāliem un var tikt izpausti tikai ar līdzēju piekrišanu.

Lūdzu, atbildiet uz šiem jautājumiem, uz kuriem jūs neatbildējāt rakstveidā, un tāpēc arī jūs tikāt uzaicināts kā lietpratējs, jo Valsts kanceleja ir tā institūcija, kur, saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, saplūst visi vadības līgumi, un jūsu pienākumos ir reizi kvartālā informēt Ministru kabinetu par šiem vadības līgumiem.

Lūdzu, Vītola kungs!

A.Vītols.

Vai drīkstētu paņemt savus pierakstus?

A.Endziņš.

Jā, lūdzu!

A.Vītols.

Diemžēl daudz neko vairāk kā to, ko es biju iesniedzis... ko Valsts kanceleja bija iesniegusi rakstiski, es papildināt nevaru. Jo tajā formā, kā mēs saņemam trešo eksemplāru no vadības līgumiem - no šīs formas nav iespējams atrast to dalījumu, kādā jūs vēlējāties to redzēt.

Kas attiecas par atskaiti reizi ceturksnī, tad 30.marta valdības sēdē, tātad pirmajā kvartālā, tika dota šī atskaite par vadības līgumiem. Viņa tiek veidota tādā formā, ka tiek minētas institūcijas, kas ir slēgušas vadības līgumus un kuras ir iesniegušas pārskatu par šo līgumu izpildi. Tātad faktiski tas, ko mēs saņemam reizi ceturksnī - ir skaits, izpilde,- un tas arī ir pamatā viss. Un šādā formā arī reizi ceturksnī tiek Ministru kabinetam sniegta atskaite. Konkrēti ir bijuši i 1998.gadā 70 vadības līgumi. Vadības līgumu saturs, saskaņā ar ministriju iesniegtajām atskaitēm, pilnīgā ir atbildis MK noteikumu "Noteikumi par vadības līgumiem" 10.punktam. Pēc Valsts kancelejā esošās informācijas, vadības līgumos noteiktās piemaksas izmaksātas darba algas fonda ietvaros. Saskaņā ar Valsts kontroles 22.marta vēstuli, Valsts kontrole vadības līgumus ar darbiniekiem nav slēgusi un Valsts kancelejai nav ziņu par Ģenerālprokuratūras noslēgtiem līgumiem. Šādā veidā tiek strukturēta atskaite par vadības līgumiem Ministru kabinetā.

Par konkrētajām summām vadības līgumos. To nav iespējams izzināt, jo vadības līgumos tiek minēts koeficients, kāds tiek piemērots konkrētam darba ņēmējam vai konkrētai personai, kas ir civildienesta attiecībās. Līdz ar to, nezinot pamatalgu, mēs nevaram arī aprēķināt šo vadības līgumu summu. Bez tam, no vadības līguma nav iespējams arī izzināt, vai konkrētā persona, ar kuru tiek slēgts līgums, ir ierēdnis, ierēdņa kandidāts, vai pilda, teiksim, ierēdņa amata vietu uz Darba likumu kodeksa pamata. Līdz ar to tā informācija, ko es jums iedevu - tā bija pilnībā tā informācija, kas ir manā rīcībā.

A.Endziņš.

Tas ir viss, ko jūs varat teikt?

A.Vītols.

Vēl šeit, 1.jūnija vēstulē, ir teikts, Lepses kunga vēstulē, ka Valsts kancelejai, saskaņā ar MK noteikumu "Noteikumi par vadības līgumiem" 12.punktu, ir uzdots šo līgumu izpildes kontrole. Es gribu nolasīt šo 12.punktu, kas skan sekojoši: "...vadības līgumu sastāda trijos eksemplāros, no kuriem pa vienam līguma eksemplāram saņem katra līgumslēdzēja puse, trešais līguma eksemplārs desmit dienu laikā pēc tā noslēgšanas tiek iesniegts Valsts kancelejā...". Šeit nav ne vārda par kontroli. Ministrijas ir patstāvīgas budžeta sadaļas un viņas pa tiešo apropriē līdzekļus no valsts budžeta. Atbildīgs par šo līdzekļu izmantošanu ir valsts sekretārs un Valsts kancelejai nav nekādas tiesības pārbaudīt līdzekļu izmantojumu konkrētās citās institūcijās, kā, piemēram, ministrijās. Vienīgā institūcija, kam Saeima ir deleģējusi šādu uzdevumu, ir Valsts kontrole, un tas arī ir pateikts likuma "Par Valsts kontroli" 1.pantā.

A.Endziņš.

Paldies. Kādi ir jautājumi tiesnešiem? Lepses kungam. Lūdzu!

A.Lepse.

Sakiet, lūdzu, kāda nozīme tādā gadījumā ir šo trešo eksemplāru... vadības līguma trešā eksemplāra iesniegšanai Valsts kancelejā un kāda nozīme ir Valsts kancelejas ziņojumiem Ministru kabinetā par šiem vadības līgumiem. un kādi secinājumi tiek izdarīti? Kas tās ir par funkcijām?

A.Vītols.

Es varu tikai izteikt savus minējumus, kāpēc tas tā tika izdarīts savā laikā - šis trešais eksemplārs... Bet es nepiedalījos nekādā darba grupā, ne arī biju iesaistīts šajā procesā. Es rīkojos tikai saskaņā ar šiem noteikumiem. Es domāju, ka, sakarā ar to, ka viss process, kamēr nonāca līdz šo noteikumu pieņemšanai Ministru kabinetā, bija ļoti sarežģīts. Kādas trīs reizes, ja es pareizi... viņš, pirmkārt, tika skatīts konceptuāli. Tad viņš kādas trīs reizes tika virzīts uz komiteju.. Trīs reizes tika uzdots precizēt, labot un atkārtoti iesniegt. Un, ja es nemaldos, tikai 13.janvārī komitejā viņš nonāca jau tādā kvalitātē, ka tika uzdots Kancelejai precizēt un steidzamības kārtā nākamajā dienā virzīt uz valdības sēdi. Un, tā kā tā lieta visa bija ļoti jauna, tad, iespējams, šis trešais eksemplārs tika domāts tam, lai rastos kāds priekšstats par apjomiem, kādos tad notiks darbība saskaņā ar minētajiem noteikumiem.

A.Endziņš.

Lūdzu, Skultānes kundzei jautājums.

I.Skultāne.

Man būtu tāds jautājums. Vai jūs varat pateikt, cik līgumos no tiem 770 ir paredzēta tā satura konfidencialitāte?

A.Vītols.

Diemžēl nevaru, jo mums nav tāds uzdevums un mums nav arī tādas kapacitātes, lai visus šos līgumus skatītu cauri. Pamatā atskaite par līgumiem tiek veidota no kvartāla atskaites, ko iesniedz ministrijas. Pie tam šīs atskaites nav nekur reglamentētas, kādā formā. Ministrijas iesniedz viņas ļoti dažādas.

I.Skultāne.

Tātad tādas izziņas nav. Un otrs jautājums. Varbūt jūs zināt un varat pateikt, kurā brīdī un kāpēc MK noteikumu "Noteikumi par vadības līgumiem" projektā 11.punktā tika iekļauts šis nosacījums, ka līgums satur konfidencialitāti? Vai tas neattiecas arī uz šo jautājumu...

A.Vītols.

Kā es jums jau teicu, es neesmu piedalījies nevienā darba grupā. Es neesmu piedalījies komitejā, es neesmu vispār bijis klāt pie šo noteikumu izstrādes. Es tikai rīkojos saskaņā ar tiem. Bet arī šajā punktā ir rakstīts, ka līgumā var iekļaut papildus nosacījumus... iekavās... konfidencialitāte un tālāk... ja tas nav pretrunā ar likumiem. Turklāt, 1997. un 1998.gada vadības līgumi nav pretrunā ar Informācijas atklātības likumu, jo vienkārši šis likums vēl nebija spēkā. Un es nezinu, vai likumu var piemērot uz 1997. un 1998.gada slēgtajiem vadības līgumiem ar atpakaļejošu spēku. Runa varētu būt par tiem līgumiem, kas ir slēgti pēc 1998.gada, ja es nemaldos, kāda tur novembra.

A.Endziņš.

Vēl jautājums Čepānes kundzei. Lūdzu!

I.Čepāne.

Vītola kungs, man jums jautājums tāds. 13.punktā ir teikts, ka Valsts kanceleja reizi ceturksnī informē Ministru kabinetu arī par šo līgumu saturu.

A.Vītols.

Jā.

I.Čepāne.

Un man ir jautājums saistībā ar 7.punktu. Tātad šeit ir teikts, ka vadības līgums ar uzņēmējsabiedrībām ir jāslēdz gadījumos, ja valsts budžeta līdzekļi programmu vai apakšprogrammu veidā ir izvietoti uzņēmējsabiedrībās, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pilda valsts pārvaldes funkcijas. Tāda interaktīva norma pat. Sakiet, lūdzu, vai jums ir zināms, ar cik uzņēmējsabiedrībām šādi līgumu ir slēgti un ar kādām?

A.Vītols.

Valsts kanceleja nav slēgusi ne ar vienu un man nav informācijas arī, ka kāda cita institūcija būtu slēgusi. Manā rīcībā nav šādas informācijas.

I.Čepāne.

Paldies.

A.Endziņš.

Lūdzu, Ušackas kundze.

A.U□ acka.

Man ir jautājums. Lietuvai ir pievienots Kārļa Druvas atzinums un savā atzinumā viņš raksta, ka bija pieņemts Informācijas atklātības likums un šā likuma Pārejas noteikumi nosaka, ka līdz 1999.gada 1.martam Ministru kabinetam ir jāizstrādā noteikumi par kārtību, kā valsts iestādes rīcībā esošā informācija nododama atklātībai. Bet, diemžēl, vēl nav pieņemti tādi noteikumi. Vai jūs varētu paskaidrot, vai jums ir zināms - kāpēc nav, kāpēc kavējas šo noteikumu pieņemšana?

A.Vītols.

Es zinu, ka ar šo jautājumu nodarbojas Satiksmes ministrija. Es zinu, ka viņi uzmetuma līmenī ir gatavi, viņi pat bija gatavi uz noteikto termiņu, bet, acīmredzot, viņi vēl nav... šī darba grupa vēl nav viņus novedusi tādā līmenī, lai viņus varētu virzīt uz Kabineta sēdi.

A.U□ acka.

Un vēl es gribētu precizēt. Jūs teicāt, ka nevienā no vadības līgumiem nav nosaukta konkrēta summa, ka tur ir tikai koeficients. Vai tas ir sākotnēji vai tas tikai šajā gadā, vai visos vadības līgumos ir tikai koeficienti un nav konkrēto summu?

A.Vītols.

Es nevaru pateikt, vai absolūti visos. Bet sākotnēji, kad strādāju pie šīs vadības līgumu koncepcijas, bija vēstule, apmēram pusotras lappuses apjomā, diemžēl man viņas nav rīcībā patreiz, kurā tika noteikts, ka vadības līgumus var slēgt, piemērojot koeficientu "no – līdz". Un no šī arī, acīmredzot, tālāk pārējos līgumos tika atvasināts tas, ka liek nevis iekšā summu, bet koeficientu, kas tiek saistīts ar amata algu. Tajos līgumos, kurus es esmu redzējis personīgi, visos ir tikai koeficienti.

A.Endziņš.

Paldies. Lepses kungs.

A.Lepse.

Sakiet lūdzu, vai jūs nevarētu izskaidrot šo konfidencialitātes statusu šajos MK noteikumos. Un ko tas nozīmē un kādas tam ir sekas.

A.Vītols.

Es varbūt vairāk no vadības teorijas viedokļa, nekā no...

A.Lepse.

No likuma viedokļa jūs nevarat?

A.Vītols.

Man kā vadītājam tas ir ārkārtīgi nepieciešams, lai varētu saskaņā ar vadības līgumu konkrētam cilvēkam, kas spējīgs izdarīt mentāli smagu darbu, dotu konkrētu atalgojumu. Neskatoties uz to, ka viņš hierarhijā varbūt atrodas ne tik augstu kā otra amatpersona, kura nav spējīga šo darbu paveikt tik kvalitatīvi un tik precīzi. Un situācijā, ja visi zinātu, kādi ir šie koeficienti otram, rastos iekšējs diskomforts un konflikti - es taču esmu tāda amatpersona, bet man ir koeficients tik, un, redziet, tam otram cilvēkam ir vairāk. Un es nevarētu šo instrumentu izmantot efektīgi. Valsts civildienestā, ja nemaldos, vairāk kā četrus gadus nekas nav mainījies atalgojuma sistēmā. Un es esmu tā saucamās "Hersberga grupas" teorijas piekritējs. Šis sociologs pētīja visus faktorus, kas tiek saistīti ar darba rezultātu, un sadalīja viņus divās grupās - tā saucamajos vides higiēnas faktoros un faktoros motivatoros. Pie vides higiēnas faktoriem pieder tāds termins kā atalgojums vai darba vietas iekārtojums. Un tikai tad, kad šie vides higiēnas faktori ir sakārtoti, sāk darboties faktori motivatori, kā vadības stils, kā uzslava un līdzīgi. Un šajā situācijā, kad visiem ierēdņiem nav iespējams nodrošināt šos vides higiēnas faktoros, tātad strādāt ar šo otru grupu - motivatoriem, man kā vadītājam ir ārkārtīgi svarīgi ar vadības līgumiem panākt to, lai vides higiēnas faktori būtu aizpildīti vismaz tiem, kas ir atslēgas figūras - kā departamenta vadītāji, un lai ar šiem cilvēkiem es varētu strādāt faktoru motivatoru līmenī.

A.Lepse.

Es laikam neprecīzi savu jautājumu formulēju. Es vēlējos uzzināt, kas ir konfidencialitāte vadības līguma izpratnē. Nu, es varbūt nelielu ievadu tad došu. Mums ir valsts noslēpumi, kuri sadalās trīs daļās, tagad no pagājušā gada 20.novembra, no Informācijas atklātības likuma pieņemšanas brīža ir ierobežota informācija - tātad ir informācija bez ierobežojumiem. Kas šajā kontekstā ir Ministru kabineta noteikumos minētā konfidencialitāte? Kurai šai grupai viņa būtu pieskaitāma?

A.Vītols.

Ziniet, tas ir jau juridiska rakstura jautājums. Man ir ļoti žēl par savu nekompetenci. Varbūt to Cielavas kungs varētu atbildēt.

A.Lepse.

Nu, un mums ir zināms, ka atbilstoši likumam "Par valsts noslēpumu", Informācijas atklātības likumam, šiem dokumentiem, kas ir ar ierobežotu pieejamību, ir sava uzskaites kārtība, sava publicēšanas kārtība noteikta un tamlīdzīgi. Sakiet, lūdzu, kā ir uzskaitāmi šie vadības līgumi un kā pie viņiem var tikt klāt?

A.Vītols.

Ja jūs runājat par jebkuru personu, kas griežas ar iesniegumu, tad mēs varētu nodot Valsts kancelejas līgumus labākajā gadījumā šai personai, lai iepazītos. Kas attiecas uz citu institūciju iesūtītajiem vadības līgumiem, tā saucamajiem trešajiem eksemplāriem, tad tā ir starpinstitucionālā sarakste, un tas Informācijas atklātības likumam nepakļaujas.

Bez tam, ja es nemaldos, Informācijas atklātības likumā ir teikts, ka šo statusu var uzlikt dokumenta autors vai iestādes vadītājs. Un šinī gadījumā, ja Valsts kancelejā no vienas puses līgumu paraksta Valsts kancelejas direktors, acīmredzot, arī tādā veidā var uzlikt šo konfidencialitāti. Es varu atbildēt tikai šinī gadījumā par Valsts kanceleju.

A.Lepse.

Kāpēc es jums šo jautājumu uzdevu. Tāpēc, ka uz tiesneša vēstuli par vadības līgumiem, kuros detalizēti atbildēts par Valsts kancelejā noslēgtajiem līgumiem, jūs uz jautājumu par to, cik no šiem līgumiem ir konfidenciali, atbildat tikai jau par Valsts kancelejā, nevis par visām institūcijām, un attiecībā arī uz savu institūciju jūs atsaucaties - tātad 18.maijā - jūs atsaucāties uz Ministru kabineta

noteikumiem nr.46, paziņojot, ka tie, lūk, ir konfidenciāli. Vai tas ir jāsaprot, ka arī pēc 20.novembra pagājušā gada, pēc Informācijas atklātības likuma spēkā stāšanās, joprojām darbojas šie Ministru kabineta noteikumi daļā par konfidencialitāti? Un, ja tā tas ir, tad, lūdzu, izstāstiet, kāda ir šo ierobežotas informācijas objektu reģistrēšanas, uzskaites, pieejamības kārtība un tamlīdzīgi. Kur viņa ir pieskaitāma?

A.Vītols.

Ja es drīkstētu lūgt uz šo jautājumu atbildēt atbildētāju.

A.Lepse.

Ministru kabineta pārstāvi?

A.Vītols.

Jā.

A.Endziņš.

Tad man ir jautājums šinī pat kontekstā. Jums tika uzdots jautājums... Vai jūs atbildētu: arī attiecībā - cik par konfidenciāliem ir atzīti Valsts kancelejas vadības līgumi ... Jūs atbildot šeit rakstāt, atsaucoties uz noteikumiem nr.46, ka vadības līgumi saskaņā ar līdzēju vienošanos ir uzskatāmi par konfidenciāliem un var tikt izpausti tikai ar līdzēju piekrišanu. Vai jums tika uzdots šāds jautājums, kas skartu kādu konkrētu personu un šī līguma konfidencialitāte, jeb tika uzdots jautājums, cik ir vispār no šiem līgumiem - vadības līgumiem – ir konfidenciāli? Ja jūs nevarat pateikt par citām institūcijām, tad kāda ir situācija, teiksim, Valsts kancelejā? Jeb tas arī ir konfidenciāli?

A.Vītols.

Valsts kancelejā pilnīgi visos līgumos ir šī atruna: “pēc abu līgumslēdzēju pušu vienošanās var tikt izpausti”. Tātad, ja grib nonākt pie konkrētā līguma satura, tad ir pilnīgi precīzs ceļš: ir jāvienojas ar vienu pusi, ir jāvienojas ar otru pusi un tad šo līgumu var nodot trešajai personai.

A.Lepse.

Sakiet, lūdzu... Pēc 20.novembra šī sistēma turpina darboties?

A.Vītols.

Šī atruna līgumos?

A.Lepse.

Šī atruna un informācijas neizpaušana. Kāpēc tad arī šogad jūs atsaucaties uz Ministru kabineta noteikumiem, nevis uz kādu citu likumu?

A.Vītols.

Varbūt labāk lai Cielavas kungs uz šo jautājumu atbild. Es domāju, ka viņš ir profesionālāk sagatavots šādiem jautājumiem, ne kā Kancelejas direktors.

A.Endziņš.

Paldies. Čepānes kundze, lūdzu.

I.Čepāne.

Jūs teicāt, ka vadības līgumi tiek slēgti ar ierēdņiem, kas veic mentāli svarīgu darbu. Es saprotu...

A.Vītols.

Mentāli smagu...

I.Čepāne.

Jā, mentāli smagu darbu. Tas ir, ārpus ierēdņiem noteiktajām funkcijām. Vai jūs nevarētu ...

A.Vītols.

Es neteicu – “ārpus”.

I.Čepāne.

Tātad tas nav kāds papildus darbs? Tas ietilpst ierēdņa funkcijās - šis mentāli svarīgais darbs?

A.Vītols.

Redziet, Valsts kancelejā liela daļa darbinieku ir saistīti ar valdības sēžu norises nodrošināšanu. Ļoti bieži šie darbinieki aiziet prom no savas darba vietas pēc pusnakts. Un es uzskatu, ka šādi un līdzīgi gadījumi arī ir pamats, lai slēgtu ar viņiem šos vadības līgumus.

A.Endziņš.

Paldies. Apsīša kungs, lūdzu.

R.Apsītis.

Jūs teicāt, ka 1998.gadā ir noslēgti 770 vadības līgumi, ja es pareizi sapratu.

A.Vītols.

Jā, varbūt es varētu jūsu sekretariātam nodot 30.marta protokola izrakstu kopā ar to informāciju, kas tika nodota Kabineta locekļiem uz galda par vadības līgumiem.

R.Apsītis.

Un tur ir arī par 1997.gadu?

A.Vītols.

Nē. Tur ir tikai atbilstoši tam, ka reizi kvartālā... par to stāvokli, kāds ir bijis uz 30.martu.

R.Apsītis.

Tātad šogad ir apkopota informācija par pirmo kvartālu?

A.Vītols.

Par 1998.gadu.

R.Apsītis.

Par o gadu nav?

A.Vītols.

Par o gadu nav.

A.Endziņš.

Vai pieteikuma iesniedzēju pārstāvis vēlas iepazīties ar šo materiālu? Lūdzu, Skultānes kundze!

I.Skultāne.

Es vienu precizējošu jautājumu gribētu uzdot, turpinot Čepānes kundzes uzdoto jautājumu. Tātad, ja es pareizi sapratu, Kancelejā vadības līgumus jūs slēdzat nevis par kādiem ārpus amatpersonu vai ierēdņu tiešo amata pienākumu izpildei veicamu darbu vai uzdevumu, bet, tātad, par to, ka viņiem ir šie īpašie darba apstākļi. Jūs uzskatāt, ja?

A.Vītols.

Dažādi... Tur ir vesels komplekss... Un tas ir ļoti individuāli: atkarībā no tā, ko šis darbinieks dara. Vai viņš ir tieši saistīts ar sēžu norisi, vai viņš ir kaut kādā citādā veidā saistīts ar citiem pienākumiem, kas faktiski ir ārpus šīm 40 darba stundām.

I.Skultāne.

Bet būtībā tie ir pienākumi, kas ir saistīti ar šo viņu darbu. Ar valsts...

A.Vītols.

Daļēji jā.

I.Skultāne.

Nevis kaut kas cits pavisam īpašs un atsevišķs...

A.Vītols.

Nē, katrā ziņā - nē. Es uzskatu, ka ir tā: no vienas puses - nauda un no otras puses - kvalitatīvi padarīts darbs.

I.Skultāne.

Paldies.

A.Endziņš.

Vai tiesnešiem ir vēl jautājumi? Ušackas kundze, lūdzu.

A.Uā acka.

Vītola kungs, mums ir dažādi normatīvie akti, kuri reglamentē ierēdņu algas - speciālie normatīvie akti, kur ir arī Darba likumu kodekss un... Ja, teiksim, šīs ierēdņu algas oficiāli būtu augstākas - kādām ir jābūt demokrātiskā valstī, kur ierēdņi veic šīs svarīgās funkcijas atbilstoši katra amatam, vai arī šīm algām vajadzētu būt konfidencialām? Vai katrs kolēģis vai cita amatpersona analogiskajā ministrijā neredzētu, kāda ir šī alga? Tā kā mēs zinām, ka tās algas ir atklātas, izņemot

vadības līgumus, bet, ja būtu tāda alga, kādu vajadzētu maksāt, ja valsts varētu atļauties uz šo brīdi maksāt šīs algas, vai šajā gadījumā pēc jūsu vadības teorijas, kuru jūs mums pastāstījāt, arī vajadzētu tomēr mainīt likumdošanu un šeit teikt, ka tomēr visām algām ir jābūt konfidencialām, lai netraucētu veikt šīs funkcijas?

A.Vītols.

Jūs ļoti labi pieminējāt: ja būtu iespējams... Tā kā tas nav iespējams visai valsts administrācijai kopumā, tad šinī situācijā es uzskatu, ka labāk ir, ka pastāv šī konfidencialitāte. Bez tam, es jau pieminēju, ka vadītājam ir daudz vienkāršāk panākt konkrētā uzdevuma izpildi, ja otras struktūrvienības vadītājs nezina par citas struktūrvienības vadītāja šo koeficientu vai atalgojumu. Jo tad, tiklīdz kā šie skaitļi būtu zināmi, tas valstij iznāktu vēl daudz dārgāk, jo uzreiz sāktos *nivilācija*. Uzreiz tiktu prasīts: tam ir vairāk, kāpēc man ir mazāk. Un varētu sākties, nu, teiksim, ne boikotēšana, bet: uzdevumus var izpildīt ar entuziasmu un var vienkārši izpildīt. Un, lai šo momentu izslēgtu, ir ļoti labi, ka tas ir konfidenciali. Es saprotu, ka tas varbūt neatbilst valsts institūcijām simtprocentīgi un budžeta līdzekļu izlietošanai. Valsts institūcijas atskaitās Valsts kontrolei par līdzekļiem kopumā, bet varbūt nevajadzētu orientēties uz katru personu atsevišķi. Es esmu mācījies un praktizējies gada garumā Vācijā. Es vācu prakses datus vienā vācu uzņēmumā, kurā strādāja 230 strādājošie. Un blakus sēdošie, kas darīja pilnīgi vienādu darbu, nezināja, cik otrs saņem. Tas ir līguma jautājums, par cik...

A.U□ acka.

Tas bija privātuzņēmums vai valsts?

A.Vītols.

Tas bija privāts.

A.U□ acka.

Kāda ir atšķirība starp privāto un publisko institūciju? Un kur nāk šī nauda algām un...

A.Vītols.

Es gribēju pateikt tikai to, ka šiem privātajiem uzņēmumiem ar šādas metodes pielietošanu bija iespēja ar mazākiem līdzekļiem panākt lielāku rezultātu. Un šeit, padarot to visu atklātu, tiek izņemti instrumenti no vadītāja rokām un šis process ir padarīts daudz dārgāks. Tātad ir divas alternatīvas.

A.Endziņš.

Paldies. Lepses kungam ir jautājums. Lūdzu!

A.Lepse.

Sakiet, lūdzu, atbilstoši Ministru kabineta atbildei, lūk, šie vadības līgumi esot brīvi pieejami un vispusēji, kā saka, ir aplūkojami amatpersonu deklarācijās, ko viņas iesniedz. Un, atbilstoši Korupcijas likumam, tur ir ierakstīts, ka ir nepieciešams pa pozīcijām norādīt, kādas summas ir saņemtas, tajā skaitā arī par vadības līgumiem. Līdz ar to jūsu konfidencialitāte, kas tiek saglabāta ar 46.noteikumiem, faktiski šajās deklarācijās pazūd. Viņas ir publiski pieejamas, var apskatīties, cik alga ir un cik ir vadības līguma summa.

A.Vītols.

Pilnīgi pareizi. Vispilnīgāko informāciju par to, cik katra amatpersona ir saņēmusi, dod tieši šīs deklarācijas. Jo arī vadības līgumi, kas atrodas pie mums kā trešie eksemplāri, vai pat mūsu,- viņi nebūt nenosaka, ka konkrētā amatpersona šo summu pilnībā saņems. Ir līgums, ir nosacījumi, ka var saņemt, bet tikpat labi šis līgums var tikt pārtraukts, var tikt samazināts koeficients - un tāpēc vispilnīgāko iegūst no deklarācijas. Un pilnīgi pareizi, ka nodeklarācijas var izrēķināt arī, kāda ir šī ar līgumu saņemtā summa. Bet konfidenciāls paliek šis līguma saturs arī šinī gadījumā, jo tas netiek pievienots.

I.Čepāne.

Un man vēl pēdējais jautājums. Sakiet, lūdzu, vai jums ir zināma kāda attīstīta valsts, kur ierēdņu algas ir konfidenciālas? Varbūt Vācijā tā ir?

A.Vītols.

Nē, Vācijā nav. Bet ir vadības līgumi, ja es nemaldos, Dānijā.

I.Čepāne.

Bet vai tās ir konfidenciālas?

A.Vītols.

Uz šo jautājumu es jums nevaru atbildēt, bet, ja jūs papētītu to atalgojumu struktūru, kāda ierēdņiem ir Vācijā vai kāda ierēdņiem ir Austrijā, tad tur arī nav... Pie tāda apmēra atalgojumiem jebkuram valsts pārvaldē strādājošam tur arī nevar rasties šīs problēmas, par kurām es runāju - kā nenovīdība.

I.Čepāne.

Paldies, mēs esam papētījuši arī par tiesnešiem citās valstīs...

A.Endziņš.

Paldies. Vai vēl ir kādi jautājumi? Nav. Pieteikuma iesniedzēja pārstāvim ir jautājumi?

A.Razminovičs.

Vai Valsts kanceleja neparedz saņemt informāciju par to, cik daudz ir izlietoti valsts budžeta līdzekļi vadības līgumu slēgšanai? Es tā no jums sapratu... ka Valsts kanceleja to neparedz.

A.Vītols.

Neviens nav mūs autorizējis uz šādu rīcību.

A.Razminovičs.

Tātad ne Valsts kancelejai, ne arī kādai citai valsts pārvaldes institūcijai nav pilnas informācijas par to, cik daudz valsts budžeta līdzekļu tiek tērēti vadības līgumiem?

A.Vītols.

Es domāju, ka drīzumā šāda informācija visā pilnībā būs Valsts kontrolē, jo nu jau vairākus mēnešus Valsts kontrole institūciju pēc institūcijas iet cauri visām ministrijām, tajā skaitā arī Valsts kancelejai. Un viņi apkopo šos datus un es domāju, ka tie varētu būt drīz pieejami Saeimā.

A.Razminovičs.

Nākošais jautājums. Kā jūs domājat, vai vadības līgumus varētu slēgt un vai viņus arī slēdz kā uzņēmuma līgumus?

A.Vītols.

Nē, es neko tādu neesmu dzirdējis, ka tā tiktu darīts, un uzņēmuma līgums tiek slēgts, ja es nemaldos, pamatā uz Civillikumu, bet šie noteikumi ir izdoti uz Satversmes 14.3.panta pamata - tātad uz jomu, kuru neregulē nekādi citi normatīvie akti.

A.Razminovičs.

Sakiet, lūdzu, vai tam ir nozīme: ka informāciju par ierēdņu algām jautā deputāts Arnis Razminovičs vai pilsonis Arnis Razminovičs?

A.Vītols.

Nē, nav nekādas starpības.

A.Razminovičs.

Vai vadības līgumos iekļautā informācija ir dienesta informācija?

A.Vītols.

Es domāju, ka jā.

A.Razminovičs.

Tātad - vai informācijas par vadības līgumiem un par ierēdņu atalgojuma izpaušanas vai nozaudēšanas gadījumā šīs informācijas rakstura vai satura dēļ varētu būt apgrūtināta vai tiktu apgrūtināta valsts iestādes darbība? Vai tiktu nodarīts kaitējums personas likumiskajām vai tiesiskajām interesēm, un, ja jā, tad kādā veidā?

A.Vītols.

Es varu atkārtot tikai to, ko jau es iepriekš teicu, ka, ja šī līguma saturs nonāk sabiedrības vai citu struktūrvienību rīcībā, tad var rasties nenovīdība un var tikt uzdots jautājums, ar ko es esmu sliktāks, teiksim, par otras struktūrvienības vadītāju. Un šādējādi, lai konfliktu izlīdzinātu, ir divi ceļi. Vai nu vienam no viņiem pazemināt šo koeficientu vadības līgumā, tādējādi viņu demotivējot, vai otram paaugstinot - tā saucamo sociālo līdztiesīgumu radīt. Un tad šis process būs dārgāks. Unm, tā kā darba samaksas fonda ietvari ir ierobežoti, tad tas var iznākt valstij dārgāk, kā arī darbs var tikt padarīts nekvalitatīvāk.

A.Razminovičs.

Sakiet, lūdzu, vai tās ir likumiskās intereses?

A.Vītols.

Man kā institūcijas vadītājam interese ir kvalitatīvi izdarīt to darbu, ko paredz Valsts kancelejas nolikums.

A.Razminovičs.

Bet vai jums kā Kancelejas vadītājam neliekas, ka tās ir likumiskās intereses - taisni šie te vadības līgumi, ko jūs motivējāt nupatās tādā veidā?

A.Vītols.

Es atvainojos, varbūt es neuztvēru īsti jūsu jautājuma būtību tagad, bet šeit iet runa jau par konceptuāli... vai šādi līgumi ir vajadzīgi vai viņi nav vajadzīgi.

A.Razminovičs.

Neiet runa par konceptuāli, es domāju, ka neiet runa arī par to, vai ir šie līgumi vajadzīgi vai nav vajadzīgi, mēs diskutējam par to, vai ir nepieciešamība uzlikt konfidencialitātes statusu vai nav. Es tā gribētu to jautājumu vērst. Un arī tā, kā jūs to skaidrojāt, tas ir vairāk uz to, lai tiktu nodalīta šī informācija no viena valsts ierēdņa un otra, un tad lai nenovīdības pēc nerastos kaut kāda informācijas noplūde, tā varētu to teikt. Un vai šīs ir tās likumiskās intereses?

A.Vītols.

Es uzskatu, ka sabiedrībai ir jābūt pieejamai pilnīgai informācijai par kopējo līdzekļu izlietojumu institūcijās. Ir institūcijai formulētas funkcijas, kas viņai ir jāveic, un pretī ir līdzekļi. Un tālāk šis process iekšienē: tie ir vadītāja instrumenti, kā viņš ar esošajiem resursiem panāk labāku vai sliktāku rezultātu.

A.Razminovičs.

Vai jums ir zināmas “Efektīvas iestādes līgumi ar direktoriem - instruments labklājībai”, ko izdevusi Finanšu ministrija, un vai tas tiek izmantots arī...

A.Endziņš.

Tas ir Dānijas...

A.Razminovičs.

Jā, nu...

A.Vītols.

Es neesmu ar šo materiālu iepazinies, jo viņš nav manā rīcībā nonācis.

A.Razminovičs.

Paldies.

A.Endziņš.

Vai valdības pārstāvim Cielavas kungam ir jautājumi?

V.Cielava.

Nē, man nav jautājumu.

A.Endziņš.

Man būtu jautājums saistībā ar jūsu atbildi Razminoviča kungam, ka būtu jābūt skaidrībai, cik lieli līdzekļi tiek izlietoti no valsts budžeta. Valsts budžets ministrijām, kurām ir atsevišķs budžets, vai institūcijām, kurām ir atsevišķs budžets, paredz sadaļu "Darba algas fonds". Darba algu fonds tiek veidots no kādiem kritērijiem - no strādājošo skaita un attiecīgajām amata algu likmēm. Cik liela šeit šī amplitūda paredz, teiksim, iespējamību Valsts kancelejai - kaut vai.

A.Vītols.

Tiek noteikts maksimālais štata vienību skaits. Ja ir iespēja padarīt darbu efektīvi ar mazāk štata vienībām, tad veidojas tā saucamā darba samaksas fonda ekonomija. Un šo ekonomiju var izmantot vadības līgumu slēgšanai. Pamatā kopš 1998.gada īpaša sadaļa vadības līgumiem darba samaksas fondā netiek vairs izdalīta, tādējādi padarot šo samaksas sistēmu valsts institūcijās elastīgāku.

A.Endziņš.

Lūdzu, Ušackas kundze!

A.Ušacka.

Es tomēr gribu atgriezties pie tās vadības teorijas, kas ir ļoti pievilcīga, patiešām. Man tomēr nav skaidrs, uzklusot jūs, kāpēc konkrētā ierēdņa alga ir atklāta katram. Un tanī pašā laikā es pieļauju, ja ir vadības līgums, kurš varbūt pārsniedz divas vai trīs reizes šo algu, ir konfidenciāls. Mēs visi

redzam šo ierēdņi, kā viņš darbojas, teiksim, arī ministrijā, dažreiz no ārpusē. Kāda šeit var būt motivācija?

A.Vītols.

Nu, par to mēs diskutējam it kā... es atvainojos... jau iepriekš. Es varu atkārtot tikai to pašu, ko jau teicu.

A.Uā acka.

Kāda starpība, ja mēs, teiksim, zinām to pamata algu, mēs redzam, ka viņš labi strādā? Un ja viņš saņem divas un trīs reizes vairāk. Kāpēc mums tas nebūtu jāzina - sabiedrībai, ja viņš ir to nopelnījis patiešām par tādiem darba rezultātiem?

A.Vītols.

Redziet, 380.noteikumi, kas nosaka civildienesta ierēdņa kandidāta atalgojumu pārejas posmā un 351., kas nosaka to personu atalgojumu, kas strādā valsts institūcijās,- tie ir publiski, tur ir visi skaitļi nosaukti, viss "no – līdz". Bet šie noteikumi ir pavisam atsevišķi noteikumi, kas nosaka iespēju samaksāt par tādiem darbiem, kas no amatpersonas prasa īpašas kvalitātes, īpašu piepūli īpašos apstākļos. Un šie noteikumi nav saistāmi ne ar Darba likumu kodeksu, ne ar Civildienesta likumu, to nosaka jau "Noteikumi par vadības līgumiem" 3.punkts, ja nemaldos.

A.Uā acka.

Un jūs pētījat to pieredzi ārzemēs arī. Vai tas attiecas uz visu pārvaldi, teiksim, šī pieeja plašā nozīmē, es domāju te - tiesas varu, likumdošanas varu -, vai tikai par izpildvaru šis mehānisms tā darbojas efektīvi ar šādu palīdzību? Vai to pašu varētu mehānismu ieviest arī tiesnešiem, mēs zinām, ka ir dažādi tiesneši un dažādas slodzes un tā tālāk, un arī likumdošanas jomā... Ir dažādi deputāti, teiksim, aktīvāki un neaktīvāki... Vai šis mehānisms, jūsuprāt, arī tur citās pārvaldes - plašajā nozīmē - sfērās arī darbotos labi?

A.Vītols.

Tas mehānisms darbojas. Jebkur. Cita runa ir par publicitāti sakarā ar to, ka tie ir budžeta līdzekļi. Bet arī tajā atalgojuma sistēmā, kuru es uzskatu par ļoti progresīvu un viņu varētu arī perspektīvi pielietot Latvijā, kā viņa tiek pielietota Austrijas administrācijā: viņiem valsts civildienests ir pie Finanšu ministrijas un tikai pagājušajā gadā viņi izstrādāja pavisam jaunu kritēriju sistēmu, kur šie īpašie apstākļi divu dimensiju shēmā tiek arī aprakstīti. Un pat tādas lietas kā mentālais noslogojums, kas it kā liekas *nekvantificējams* jēdziens, viņi šajā shēmā ir mācējuši viņu padarīt *kvantificējamu*. Un, ja šāda shēma tiek ieviesta, tad viņa šeit varētu strādāt arī publiski - bez nekādas konfidencialitātes. Tikai tur ir jābūt atbilstošai līdzekļu masai - un tad var arī nodrošināt šo atklātību. Bet es varu pateikt, ka gan Austrijā, gan Vācijā sabiedrība tāpat ir neapmierināta ar ierēdņu algām, jo vienmēr visās valstīs nodokļu maksātājiem liekas, ka ierēdnis vai jebkura institūcija, kas saņem atalgojumu no valsts budžeta, saņem par daudz.

A.Uā acka.

Vai tas ir slikti, ka nodokļu maksātājs kontrolē, kā strādā viņa valsts? Vai tā valsts nav priekš viņiem domāta?

A.Vītols.

Nē, tas ir brīnišķīgi, bet šī attieksme visās valstīs, arī tādās, kur bruto sociālais produkts uz strādājošo ir ārkārtīgi augsts, vienmēr ir attieksme tāda: viņi saņem par daudz.

A.Lepse.

Es vēl gribētu šajā sakarībā, izejot no jūsu teiktā, nedaudz precizēt. Jūs teicāt par to, ka, tāpat, šī vadības līguma apmaksā notiek budžeta, jums piešķirtā budžeta, ietvaros. 1997.gada valsts budžetā bija norādīts, ka attiecīgajai institūcijai ir darba algām paredzēta šāda summa, vadības līgumiem šāda summa, un pēc tam 1998.gada, 1999.gada budžetos tas vairāk - tāds sadalījums - netiek prasīts. Vai tas ir jāsaprot, ka 1998., 1999.gada valsts budžeta likums nav paredzējis vispār piešķirt līdzekļus vadības līguma realizācijai?

A.Vītols.

Uz šo jautājumu es nevaru atbildēt. Es domāju, ka uz šo jautājumu varētu atbildēt Finanšu ministrijas pārstāvji. Es zinu, kā tika diskutēts šis jautājums, un mērķis tam bija tieši tas, lai padarītu šo apmaksas sistēmu elastīgāku. Jo iepriekš bija nosacījums, ka tos līdzekļus, kas ir paredzēti vadības līgumiem, drīkst izlietot tikai vadības līgumiem, tātad, ja par minēto summu vadības līgumi netiek noslēgti, tad šī summa nevar tikt izmaksāta arī, teiksim, pabalstos vai cita veida atalgojumā iestādēs strādājošajiem. Un, lai iestādes vadītājam būtu iespējas ar šiem līdzekļiem, teiksim, elastīgāk rīkoties, tad arī tas tika izlemts.

A.Lepse.

Sakiet, lūdzu, tādā gadījumā: no kurienes ir radusies jūsu 18.maija vēstulē summa, ka 1998.gadā Valsts kancelejai tika piešķirti līdzekļi vadības līguma realizācijai 1998.gadā 136 300 latu. No 18.maija 1999.gada... 3.punkts.

A.Vītols.

Tas ir nosacīts dalījums par 1998.gadu no mūsu grāmatvedības puses un tur, es uzskatu, ir nekorekts formulējums. Par 1997.gadu atbilst pilnībā, par 1998.gadu tas tikai faktiski grāmatvedības... finanšu departamenta vadītājas kompetences ietvaros tā noteikts, lai varētu sabalansēt.

A.Endziņš.

Es atvainojos, bet šeit apakšā ir jūsu paraksts un 3.punkts - atbilde ir tāda: Valsts kancelejai tika piešķirti līdzekļi vadības līguma realizācijai... tika piešķirti līdzekļi vadības līguma realizācijai... Par 1997.gadu būtu skaidrs. Tad tika paredzētas jau budžetā iespējamās speciālas summas vadības līgumu noslēgšanai. Bet šeit ir punkts 3.2., un jūs atbildat arī, ka 1998.gadā ir 136 300 latu - un izlietoti ir 1998.gadā 134 164 latu.

A.Vītols.

Tas ir, acīmredzot, pēc analogijas šeit ierakstīts, taču budžetā atsevišķas sadaļas 1998.gadā nav.

A.Lepse.

Sakiet, lūdzu, lai gan atsevišķas sadaļas budžetā nav, bet 1998.gadā... lai gan te ir ierakstīts arī 1999.gads - par šādām summām... jums tika samazināts jūsu algu fonds? Jūs tikko izstāstījāt, kā veidojas jūsu algu fonda budžets. Ka tas tā tad jums tiek ieskaitīts, bet uz maksimāli strādājošo skaitu un ar maksimālajām algām.

A.Vītols.

Jā... Ne uz maksimālajām algām.

A.Lepse.

Nu, vidēji...Bet uz maksimālo strādājošo skaitu. Un jūs ekonomējat kaut kādā veidā un tad rodāt līdzekļus šo vadības līgumu apmaksai.

A.Vītols.

Ne tikai. Tas ir viens no avotiem.

A.Lepse.

Jā, tas tā tad ir viens no avotiem. Skaidrs. Bet tagad, ja pēc 1997.gada valsts budžets neparedz nekādas naudas summas vadības līgumu apmaksai, tad būtu loģiski secināt, ka jums par šīm summām — 130 000 — tiek samazināts budžets.

A.Vītols.

Nē. Tā konstrukcija bija savādāka. Tātad: tā summa, kas bija paredzēta vadības līgumiem, - tā tiek iekļauta darba samaksas fondā, bet viņa netiek atsevišķi izdalīta, lai neierobežotu, kā jau es teicu, šīs summas izlietojumu tikai vadības līgumiem. Tikpat labi varētu nebūt neviens vadības līgums un ļoti liels skaits strādājošo. Teiksim - tā, kā bija pirms pāris gadiem Valsts kancelejā - 250 strādājošo. Visiem maksimālā alga pēc MK noteikumiem nr.380 ar maksimālo piemaksu. Varētu būt arī tāds variants.

A.Lepse.

Sakiet, lūdzu: vai jūs kā institūcijas vadītājs, sastādot budžeta projektu nākamajam gadam, aiznākamajam un tā tālāk... Vai jūs šajā budžeta pieprasījumā par atalgojumiem norādāt arī summas, par ko ir nepieciešams segt vadības līgumus?

A.Vītols.

Nē. Tas netiek...

A.Lepse.

Nu, bet kā tad... ja jūs darbojaties savā skaitliskajā sastāvā algu ietvaros,- kur jūs saņemat šīs summas vadības līguma apmaksai? Ja tagad vairs piešķirts netiek... Kā budžets var piešķirt jums papildus līdzekļus, ja viņš jau ir jums iepriekšējā gadā iedevis vairāk nekā jums ir vajadzīgs jūsu darbinieku algu izmaksām? Es īsti nesaprotu...

A.Vītols.

Ja es drīkstētu atkārtot... 1997.gadā darba samaksas fondā tika izdalīta atsevišķa sadaļa vadības līgumiem. Taču viņas izmantošana bija paredzēta tikai šim mērķim - un nekam citam. Tātad šo summu, vadības līgumiem paredzēto, vairs atsevišķi neizdalīja, bet viņa tika iekļauta darba samaksas fondā. Viņa tur bija. Un budžeta veidošanas princips ir tāds, ka ņem iepriekšējā gada tehnisko bāzi un atbilstoši tai... koeficients...

A.Endziņš.

Lūdzu, Čepānes kundze!

I.Čepāne.

Nu, man tagad tiešām pēdējais jautājums. Sakiet, jūs nebijāt pirmajā tiesas sēdē un Cielavas kungs tad teica, un tas tā arī masu informācijas līdzekļos visur izskanēja: jā, mēs nedrīkstam darīt zināmu sabiedrībai, cik liela summa ir paredzēta konkrētai personai, slēdzot vadības līgumu, bet visā valstī šī summa ir zināma. No jūsu informācijas es saprotu, ka šo summu neviens nezina, un, acīmredzot, tikai tad, kad Valsts kontrole beigs kontrolēt, tad tā Valsts kontrole zinās... vai tā ir? Vai es pareizi sapratu?

A.Vītols.

Es varu iedot informāciju par to, kas ir manā institūcijā.

I.Čepāne.

Bet par valsti kopumā?

A.Vītols.

Par valsti kopumā man nav šādas informācijas.

I.Čepāne.

Un kam varētu būt šāda informācija?

A.Vītols.

Es domāju, ka tāda varētu būt Valsts kontrolei pēc tam, kad tiks veikta revīzija visās institūcijās.

I.Čepāne.

Paldies, es jūs esmu pareizi sapratusi.

A.Endziņš.

Paldies.

A.Uā acka.

Tas nozīmē, ka katru gadu ir jāveic tāda revīzija, lai mēs zinātu, cik tiek izlietots naudas?

A.Vītols.

Bet vai te ir kāda atšķirība starp darba samaksu kopumā, kas tiek izlietots, un starp atsevišķiem vadības līgumiem? Varbūt tad atsevišķi vajadzētu izdalīt arī pabalstiem? Es uzskatu, ka sabiedrībai vajadzētu zināt šīs funkcijas, kas jāveic institūcijai, un līdzekļi, par kurām šīs funkcijas tiek veiktas. Un tas arī ir pats galvenais. Galvenais jau ir padarītais darbs, nevis cik Jānis vai Pēteris ir saņēmis šajā institūcijā, neredzot visu kopskatā.

A.Endziņš.

Vai jums ir vēl jautājumi? Nav. Lietas pieteikuma iesniedzēja pārstāvim? Nav. Valdības pārstāvim? Nav. Paldies. Paldies, Vītola kungs.

Galvenieka kungs, lūdzu parakstīties, ka esat brīdināts.

Liekas, Galvenieka kungs, ka jums kā juristam būtu jāzina, ka Satversmes tiesas reglaments ir zemāka juridiska spēka norma nekā spēkā stājies Krimināllikums.

Galvenieka kungs, tiesa aicināja arī jūs kā lietpratēju šajā lietā un šāds lēmums tika pieņemts, tiesai apspriežoties uz vietas iepriekšējā tiesas sēdes daļā, jo tiesa nebija saņēmusi atbildes uz uzdotajiem jautājumiem Valsts kancelejas amatpersonām, un arī, ņemot vērā to, ka tiesa nevarēja būt pārliecināta, vai Vītola kunga veselības stāvoklis ļaus viņam ierasties šodien tiesā. Jūs esat atgriezies no atvaļinājuma un pēc tiesas rīcībā esošajām ziņām jūs esat tā amatpersona Valsts kancelejā, kura tieši nodarbojas ar vadības līgumiem. Tātad - būtībā caur kuru iet šie apkopojumi un, acīmredzot, arī gatavais šis te materiāls jau informācijai Kabineta sēdēm.

Un šai sakarībā tiesa lūdz jūs paskaidrot jūsu viedokli šajos jautājumos, kādi tika uzdoti Valsts kancelejas vadībai.

Dz.Galvenieks.

Es nezinu, no kurienes tiesai ir šāda informācija, ka es nodarbojos ar vadības līgumiem - ar viņu uzskaiti un kontroli. Es pilnīgi nenodarbojos ar šiem jautājumiem, manā amata aprakstā nav ielikts neviens vārds par vadības līgumiem un es viņus vispār neredzu. Šīs ziņas, ka tas būtu manā kompetencē, ir pilnīgi nepatiesas. Es varu atbildēt kā jurists uz dažādiem jautājumiem.

A.Endziņš.

Tādā gadījumā mēs nolasīsim atbildi, kas ir nākusi no Valsts kancelejas... Stenogrammā. Tas izriet no iepriekšējā tiesas sēdē klātesošā Valsts kancelejas pārstāvja – juriskonsulta – teiktā.

Dz.Galvenieks.

Es nevaru komentēt viņa izteicienus.

A.Endziņš.

Varbūt, tādā gadījumā, esiet tik laipns un pasakiet, kura ir tā persona, kura Valsts kancelejā ar to nodarbojas?

Dz.Galvenieks.

Man nav datu par vadības līgumu praktisko realizāciju Valsts kancelejā. Es varu atbildēt uz jautājumiem, kas attiecas uz viņu juridisko kvalifikāciju un... juridisko pusi es varu atbildēt. Es nevaru atbildēt uz nevienu jautājumu par viņu virzību Valsts kancelejā.

A.Uā acka.

Bet, ja Vītola kungs nevarēja atbildēt uz šiem jautājumiem un viņš lūdza Cielavas kungu atbildēt uz šiem jautājumiem: kas Cielavas kungam nodeva šo informāciju, lai viņš varētu kompetenti atbildēt tiesai uz šiem jautājumiem?

Dz.Galvenieks.

Es nevaru atbildēt uz šo jautājumu, man nav šādas atbildes, kas viņam ir nodevis šo informāciju.

A.Endziņš.

Ja jūs neesat speciālists šajos jautājumos, tad varbūt jūs kā jurists varat paust savu viedokli, kas attiecas uz vadības līgumiem, viņu konfidencialitāti?

Dz.Galvenieks.

Manuprāt, ielikta norma 46.noteikumos, kur ir minēta šī konfidencialitāte: tā ir ielikta iekavās kopā ar piebildi “un tamlīdzīgi”. Tātad šis nav izsmeļošais uzskaitījums, viņš var būt, var arī nebūt. Ja tagad līgumā, attiecīgajā konkrētajā līgumā... par cik šie līgumi var būt slēgti arī ar tādiem ierēdņu kandidātiem, kuri, nu, šī būtu mana versija tikai, kuri strādā, vadoties no likuma “Par valsts noslēpumu”, un ir saistīti ar objektu sarakstu, kuri ir noteikti noteikumos par slepenajiem objektiem, tādā gadījumā pilnīgi likumsakarīgi būtu, ja viņu līgumos, kuri ar viņiem tiek noslēgti, būtu šis te punkts par attiecīgo līgumu konfidencialitāti. Tātad viens tāds gadījums, kurš varētu būt atbilde uz jūsu jautājumu.

Ja laiks to atļautu, tad varētu varbūt vēl kādus gadījumus atrast, kuros šī konfidencialitāte būtu likuma pamatā.

A.U **acka.**

Man ir jautājums. Sakiet tomēr, lūdzu: kādas ir jūsu funkcijas?

Dz.Galvenieks.

Manas funkcijas noteiktas manā amata aprakstā. Ja būtu zināms, ka kāds jautātu, es kopiju varēju paņemt līdzī.

A.U **acka.**

Nu, bet ļoti īsi.

Dz.Galvenieks.

Izskatīt Valsts kancelejas direktora rīkojumu atbilstību augstākstāvošiem tiesību aktiem... nu, tas ir pamats darbā, kurš attiecīgi pēc tam dalās sīkāk.

A.U **acka.**

Tad es gribētu turpināt. Divi jautājumi būtu, kas izriet no tā. Pirmais jautājums ir tāds, ka, veicot šo funkciju, kuru jūs nosaucāt, tātad, jūs vadāties no dažādiem normatīvajiem aktiem. Pamatā novērtējot šo rīcību: kā jūs piemērojat hierarhiju, vai jūs skatāties... nu, šeit iet runa par vadības līgumiem un Ministru kabineta noteikumiem,- vai jūs skatāties arī uz augstākstāvošiem likumiem un šajā gadījumā - kāds likums, teiksim, attiecas uz šo jautājumu, kas ir saistīts arī ar cilvēktiesībām? Vai jūs novērtējat, tikai ņemot šos Ministru kabineta noteikumus?

Dz.Galvenieks.

Vadības līgumi nav bijuši apstiprināti ar Valsts kancelejas direktora rīkojumu. Un konkrētā gadījumā es neesmu skatījis viņu atbilstību nevienam dokumentam. Bet, ja būtu šī te tīri teorētiskā hierarhija, tad, bez šaubām, tā kā noteikts ir likumā par likumu stāšanos šo te hierarhiju, kāda ir, kad augstākstāvošs ir likums, tad noteikumi... un tālāk normatīvie akti...

A.U. acka.

Sakiet, lūdzu, ja, piemēram, arī citās institūcijās valsts jeb juriskonsulti ... un ministrijās, kuriem ir šīs funkcijas un ar kuriem ir noslēgti vadības līgumi, es tā pieļauju, ka viņiem ir šie vadības līgumi, - kā varētu kontrolēt, tātad, kādu šo mentālo, grūto, atbildīgo darbu veic šī persona, ja, teiksim, ja mēs nezinām, kas tas ir par darbu? Kā jūs to varētu teorētiski pamatot?

Dz.Galvenieks.

Es nevaru atbildēt, jo nekur nav noteikta šī te kvalifikācija. Šī te kvalifikācija nav noteikta.

A.Endziņš.

Paldies. Man tomēr ir vēl viens jautājums. 21.jūnijā jums tika nosūtīta vēstule, ko parakstīja tiesas sēžu sekretāre Vīnkalnas kundze, un kuras tekstā ir rakstīts sekojošais: "...uz 15.jūnija tiesas sēdi tika aicināts Valsts kancelejas direktors A.Vītols. Viņš uz tiesas sēdi neieradās, paziņojot, ka atrodas komandējumā, un norīkoja tiesas sēdē piedalīties Valsts kancelejas juriskonsultu Stankeviču. Uzklāusot Stankeviču kā lietpratēju (ekspertu), tiesa konstatēja, ka viņš nav kompetents šajos jautājumos. Stankevičs izteicās, ka par šiem jautājumiem ir atbildīgs arī Valsts kancelejas direktora tiešajā pakļautībā esošais juriskonsults Galvenieks..." Jūs tikāt aicināts uz tiesas sēdi, tā šeit tika atlikta, un 22.jūnijā jūs rakstāt jau vēstuli, adresētu Satversmes tiesas kancelejai, kur jūs norādāt, lai iepazīstinātu jūs ar reglamenta 209.un 229.punktā minēto tiesneša lēmumu vai tā kopiju par Galvenieka pieaicināšanu minētajā lietā kā lietpratēju, un šeit arī jūsu šajā vēstulē nav neviena vārda par to, ka jūs ar šiem jautājumiem vispār nenodarbojaties, un līdz ar to, - ka jūs arī nevarētu būt kā eksperts, kā lietpratējs.

Dz.Galvenieks.

Tas ir jautājums?

A.Endziņš.

Jā.

Dz.Galvenieks.

Es domāju tā, ka es varētu būt eksperts, jo es ar šiem jautājumiem nenodarbojos. Es nevarētu būt par liecinieku, bet kā eksperts es varētu būt, jo es neesmu saistīts ar šiem jautājumiem.

A.Endziņš.

Lūdzu, Čepānes kundze!

I.Čepāne.

Man viens jautājums kā ekspertam, kā pieredzējušam juristam. Pirmajā tiesas sēdē Cielavas kungs teica, ka šie vadības līgumi ir sava veida uzņēmuma, viņš teica “darba uzņēmuma”, bet mēs sapratām pēc jaunā Civillikuma, un arī savā vēstulē viņš raksta, ka “uzņēmuma līgumi”. Sakiet, lūdzu, vai ierēdnis vai ierēdņa kandidāts var nodarboties ar uzņēmējdarbību?

Dz.Galvenieks.

Ierēdnis, ierēdņa kandidāts nevar nodarboties ar uzņēmējdarbību.

I.Čepāne.

Paldies. Un otrs jautājums arī jums kā pieredzējušam juristam. Sakiet, lūdzu, kā rodas ierēdņa vai ierēdņa kandidāta tiesiskās attiecības? Uz darba līgumu pamata vai ieceļot amatā?

Dz.Galvenieks.

Ieceļot amatā.

I.Čepāne.

Paldies.

A.Endziņš.

Vai vēl ir kādi jautājumi? Nav nevienam? Paldies, Galvenieka kungs.

Vai lietas dalībniekiem ir kādi lūgumi, pieteikumi? Iesniedzēja pārstāvim? Valdības pārstāvim? Nav.

Nosacījumi tiesvedības izbeigšanai lietā nepastāv. Līdz ar to paziņoju, ka lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta. Tiek atklātas tiesas debātes.

Bet - pirms tiesas debāšu atklāšanas: vai pieteikuma iesniedzēja pārstāvim nav iebildumu, ja tiek pievienoti lietai šie materiāli?

A.Razminovičs.

Nē, nav.

A.Endziņš.

Valdības pārstāvim? Nav. Paldies.

Pirms tiesas debašu atklāšanas tiek pasludināts pārtraukums uz 15 minūtēm.

(Pārtraukums)

A.Endziņš.

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma atjaunot lietas izskatīšanu pēc būtības, lai varētu uzklaut un uzdot jautājumus lietas dalībniekiem.

Vai tiesnešiem ir kādi jautājumi pieteikuma iesniedzēja pārstāvim? Tiesnešiem nav. Valdības pārstāvim? Lepses kungs. Lūdzu.

A.Lepse.

Šeit Vītola kungam tika uzdots jautājums vairākkārt, uz kuru viņš nevarēja atbildēt. Sakiet, lūdzu, tagad, pēc Informācijas atklātības likuma spēkā stāšanās pagājušā gada 20.novembrī, vadības līgumi ir konfidenciāli. Uz kāda likuma pamata vai uz noteikumu pamata? Un kā viņi tiek reģistrēti Valsts kancelejā — kā valsts noslēpums, kā ierobežotas pieejamības informācija? Uz kādas juridiskās bāzes pamata?

V.Cielava.

Nu, pirmkārt, jau Ministru kabineta noteikumi nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" nenosaka, ka šie vadības līgumi ir konfidencionāli. Vai viņi ir konfidencionāli vai nav - to nosaka tie, kas slēdz līgumu, un viņi to dara tādā veidā, lai nepārkāptu likuma prasības. Lai šī konfidencialitāte nebūtu pretrunā ar likumu. Tagad ir šis likums, faktiski ir divi likumi - ir Informācijas atklātības likums, kurš regulē šo sfēru, un ir likums "Par valsts noslēpumu". Un šajos likumos ir precīzi noteikts, vismaz relatīvi precīzi noteikts, kas ir šī ierobežotas pieejamības informācija jeb valsts noslēpums, kā viņa iedalās, un tur ir arī noteikts, kādā veidā šī informācija tiek uzskaitīta, nu, un tur ir arī vēl noteikts, kā tomēr pie šīs informācijas var piekļūt. Tas, ka viņa ir konfidencionāla vienā vai otrā nozīmē, vai Informācijas atklātības likuma vai likuma "Par valsts noslēpumu" nozīmē, tas nebūt nenozīmē, ka šī ir absolūti nepieejama informācija. Viņai var piekļūt, tikai ir jāievēro noteiktā likuma un vēl attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos paredzētā kārtība. Nu, attiecībā uz Informācijas atklātības likumu, Pārejas noteikumos bija paredzēts, ka šādi noteikumi, kuros būs jau sīkāk reglamentēta šā likuma realizācija... nu, šādi noteikumi vēl pagaidām nav izdoti. Cik es lasīju avīzē, tad šodien tieši Ministru kabinetā ir paredzēts šos noteikumus apspriest un, iespējams, arī apstiprināt. Tāpēc varbūt arī šeit Vītola kungam radās zināmas grūtības, kad bija jāatbild uz visādiem tādiem detalizētiem jautājumiem.

Es, atbildot uz šo jautājumu, vēl varētu teikt tā: ja šeit, šajos noteikumos nr.46, nebūtu šī 11.punkta un nebūtu pieminēta šī konfidencialitāte, arī tad šī konfidencialitāte reāli pastāvētu, jo to konfidencialitāti paredz gan Informācijas atklātības likums, gan arī likums "Par valsts noslēpumu". Un, ja novērtē tās konkrētās atbildes deputātiem, tad, ja es būtu šīs atbildes sastādījis, es būtu pamatojies jeb šo konfidencialitāti pamatojis uz konkrētiem Informācijas atklātības likuma vai varbūt, es nezinu, ja varbūt ir tādi gadījumi,- uz likuma "Par valsts noslēpumu" pantiem.

Tā kā - zināmā mērā šie te noteikumi šodien, nu, varētu teikt, ir kā apendicīts. Bet, ja apendicīts nav iekaisis, mums viņš nekādas neērtības nesagādā - kāpēc mums viņu būtu jāgriež laukā? Šeit ir arī viens, atklāti sakot, labs moments. Te ir brīdinošais pirksts pacelts, ka šādiem līgumslēdzējiem, kas slēdz tos vadības līgumus, viņiem ir jārikojas tā, lai netiktu pārkāpts likums. Viņi nevar rīkoties pretēji likuma prasībām. Sakiet, kas šeit ir slikts? Ja mēs tagad to izsvītrosim, mēs būsīm zaudējuši vai ieguvuši? Pasakiet man. Es domāju, ka mēs būsīm zaudējuši. Ne pārāk... Es saku, šeit mums šajos divos fundamentālajos likumos ir pietiekami skaidras normas, kas šo konfidencialitāti vadības līgumos atļauj noteikt. Mēs varētu iztikt arī bez šā 11.punkta. Bet viņš tur ir. Un mēs zinām tādu vispārēju, kā saka, tiesību interpretācijas likumu: ja pastāv pretrunas starp diviem interpretācijas veidiem, tad tiesa priekšroku dod tam interpretācijas veidam, kas palīdz saglabāt pastāvošo tiesību sistēmu. Un es domāju: vienkārši tāpēc, ka varbūt mums šodien liktos skaistāk tāds risinājums, tiesa vienkārši uz šādu apsvērumu pamata nolems, ka konfidencialitāte 11.punktā ir lieka.

A.Endziņš.

Paldies. Man ir jautājums saistībā ar jūsu paskaidrojumiem, kas ir iesniegti Satversmes tiesai un pievienoti lietas materiāliem. Jūs 7.punktā savos paskaidrojumos rakstāt, ka tāpat pie minētās informācijas kategorijas būtu jāpieskaita vadības līgumi, kas tiek slēgti ar amatpersonām. Civillikums nosaka, ka, ja saistības mērķis ir nevis darbs vispār, bet kāds noteikts darba rezultāts, tad līgums par to nav uzskatāms par darba līgumu, bet par uzņēmuma līgumu. Civillikuma 2179.pants. Tieši tāds ir vadības līguma mērķis. Tā jūs rakstāt.

Tika uzdots jautājums speciālistam Galvenieka kungam, vai ar amatpersonu, civildienesta ierēdņiem var tikt slēgti uzņēmējdarbības līgumi, uz kuru tiesa saņēma negatīvu atbildi. Kā jūs paskaidrotu šo savu viedokli saistībā par to, ka vadības līgums ir uzņēmuma līgums - kā jūs arī to teicāt sēdes pirmajā daļā.

V.Cielava.

Jā, nu tā kā es teicu, tā es arī uzskatu. Protams, tas ir mans subjektīvais viedoklis. Nu, pirmkārt, man te jāsaka tā, ka šo te vadības līgumu, jeb, kā es viņu kvalificēju - uzņēmuma līguma - mērķis ir nevis nodrošināt, kā saka, ierēdņiem un citām personām labu dzīvi, bet nodrošināt valstiski svarīgu uzdevumu izpildi, noteiktu rezultātu sasniegšanu. Nu, un tāpēc arī šajā te ierēdņiem raksturīgajā tādā rutīnas pilnajā sfērā tiek ienesti, kā saka, šie te privātās iniciatīvas elementi. Lai tam ierēdņiem - blakus tiem pienākumiem, kurus viņš veic par noteiktu algu,- radītu papildus stimulu šo te papildus valstiski svarīgu uzdevumu pildīšanai.

Nu, un ja mēs uz šo te jautājumu neskatāmies dogmatiski, nu, atklāti sakot mēs jau pamazām tagad tiekam radināti pie šāda risinājuma praktizēšanas valsts pārvaldes dažādās sfērās, dažādu valsts pārvaldes funkciju veikšanā, mums ir šīs te aģentūras, šie hibrīdi, drīzumā, es domāju, mums būs arī privātie cietumi un tā tālāk... Nu, ir jāpierod pie visām šīm jaunajām lietām. Jāpierod ir. Nu, un attiecībā uz šo te atalgojumu.. Nu, tad te man vispār jāsaka, ka mēs šobrīd laužamies atvērtās durvīs, jo ir Ministru kabineta noteikumi, kas ir izdoti 1999.gada 6.aprīlī, saucas “Kārtība, kādā aizpildāmas un iesniedzamas valsts amatpersonu un to radnieku deklarācijas un iesniedzami valsts amatpersonu un valsts amatpersonu amata saraksti”. Un šeit ir pat tīri grafiski tas redzams, ka jāparāda atsevišķi, cik tiek saņemts, kādi ir ienākumi no šiem te vadības līgumiem.

Nu atkal, ja man būtu jāsaka savas domas, tad es domāju, ka to te nevajadzētu. Nevajadzētu īpaši parādīt, jo ko mums dod viens cipars — tas saņem tik un tik, ja mums ir liegta informācija par to darbu, ko viņš veic. Ja pats tas līgums, viņa saturs, pārējā daļa paliek konfidencionāla. Tas apmēram būtu tā, kā saka: viena tante teica... tas saņem tik un tik... vai, cik briesmīgi daudz, par ko viņam tik daudz? Ar vārdu sakot, materiāls tenkām, bet tādām nopietnam izvērtējumam, es domāju, ka tas būtu daudz par maz.

A.Endziņš.

Paldies. Čepānes kundze.

I.Čepāne.

Cielavas kungs, man jums jautājums par šiem līgumiem ar direktoriem... Tātad: “Efektīvas iestādes līgumi ar direktoriem — instruments labklājībai”. Jūs iesniedzāt... Mēs izlasījām, mūsu palīgi izlasīja... Vai jūs nevarētu pateikt, kur šeit būtu pieminēts, ka šie līgumi ar direktoriem ir konfidenciāli? Kurā lapaspusē?

V.Cielava.

Jā, tur patiešām šis jautājums nav pieminēts... Bet tur ir....

I.Čepāne.

Paldies... Es vienkārši domāju, jūs iesniedzāt, lai pierādītu, ka šie līgumi ir...

V.Cielava.

Nē, lai pierādītu viņu diskrēto raksturu...

A.Endziņš.

Paldies. Skultānes kundze. Lūdzu!

I.Skultāne.

Sakiet, lūdzu, Vītola kungs nevarēja atbildēt uz šo jautājumu, varbūt jūs tad varat paskaidrot: kurā brīdī un kāpēc, kāds bija juridiskais pamatojums, kāpēc šo noteikumu "Noteikumi par vadības līgumiem" projektā tika iekļauts nosacījums par līguma satura konfidencialitāti? Jo, izpētot lietas materiālus, ko Ministru kabinets iesniedzis šo projektu materiālus, 1996.gada decembrī vēl noteikumu projektā neparādās šis nosacījums - konfidenciāls. Kāda bija tā motivācija, pamatojums, un varbūt - kas izteica šo priekšlikumu, jo no materiāliem nav redzams, ka ministrijas būtu tādu izvirzījušas priekšlikumu, un tad par...

V.Cielava.

Nu, pirmkārt tā. Atbildot uz šo jautājumu man ir jākonstatē, ka šī te konfidencialitāte tajos noteikumos bija no paša sākuma, jo šeit man ir noteikumu izdruka...

I.Skultāne.

Es atvainojos, es runāju par projektu. Par projekta izstrādāšanu. Kāpēc... tātad bija galīgajā variantā pieņemtajos notikumos, jā, uzreiz parādījās...

V.Cielava.

Atklāti sakot - tā, es par šo jautājumu arī pats interesējos, arī es gribēju uzzināt, kāda ir bijusi šī te motivācija. Diemžēl tas man neizdevās, jo, cik es uzzināju, tad tieši Šķēles kunga premjerēšanas laikā tika atcelta Ministru kabineta sēžu protokolēšana. Un tāpēc šodien mēs varam tikai minēt, kurš to ir licis priekšā... Nu, katrā ziņā Šķēles kungs to ir akceptējis.

A.Endziņš.

Paldies.

A.Uā acka.

Tātad atgriezoties pie Eiropas padomes rekomendācijas nr.82 no 1980.gada. Es iepazinos ar šo rekomendāciju. Un, tātad, šajā rekomendācijā ir teikts, ka šīs rekomendācijas noteikumi attiecas uz administratīviem aktiem. Vai jūs, lūdzu, neparādītu juridisko pamatojumu saistībā ar šā jautājuma, teiksim, vadības līguma, konfidencialitātei un administratīvajiem aktiem. Vai tie ir administratīvie akti? Šāds lēmums... Kādi šeit ir šie argumenti... pielietojums šajā lietā?

V.Cielava.

Nu, šajā lietā, pirmkārt, ir pielietojums tāds, ka runa ir par tā saukto diskrēto rīcību valsts pārvaldē. Nu, ar to tiek saprasta... vot te ir tāda brīva likumu un citu normatīvo aktu neregulēta tāda sfēra, kur iestādes vadītājs var...

A.Uā acka.

Es ļoti atvainojos.... es vēlreiz gribu precizēt. Tātad šīs rekomendācijas sākās ar to, ka tas attiecas uz administratīvajiem aktiem un visa rekomendācija ir tam veltīta. Lūdzu uz jautājumu atbildiet... Ne par diskrēto varu.

V.Cielava.

Ar vārdu sakot, es to saprotu tā, ka šie te vadības līgumi pieder pie tā sauktās publiski privātās sfēras. Te, kā jau teicu, puses vadās no Civillikuma prasībām, tas arī ir norādīts attiecīgo iestāžu atbildēs deputātiem. Nu, bet šeit ir arī šī te jūsu pieminētā administratīvā akta izpausme. Un šeit ir piemēram... te tūlītās pateikšu... tā... Informācijas atklātības likuma 5.3.pantā ir teikts: "...norādot šajā likumā vai citos likumos paredzēto pamatojumu, ierobežotas informācijas statusu ir tiesīgs ar savu rīkojumu noteikt informācijas autors vai iestādes vadītājs...". Es to saprotu tā, ka tās līgumslēdzēju puses - viņas var desmitreiz ierakstīt, ka ir konfidencionāls, bet, kā mēs mēdzam teikt... desmit reizes teikt "halva", bet manā mutē saldāks nepaliks... tad šo te konfidencialitātes statusu šis vadības līgums iegūst tikai ar to brīdi, kad to būs akceptējis attiecīgās iestādes vadītājs. Un tas jau ir administratīvi tiesisks akts un šeit, lūk, ir šī te diskrētā sfēra Eiropas padomes Ministru komitejas....

A.Endziņ□ .

Es atvainojos. Kas tad galu galā slēdz šo vadības līgumu?

V.Cielava.

Vadības līgumu slēdz iestādes vadītājs ar attiecīgo, teiksim, darbinieku, vadītāju.

A.Endziņš.

Jūs teicāt, ka puses var desmit reizes...

V.Cielava.

Nu, šajā gadījumā vadītājs paraksta to līgumu, pirmkārt, un, otrkārt, viņš, teiksim, uzliekot attiecīgu rezolūciju, nodrošina šā te līguma konfidencialitātes ievērošanu. Viņš bez tā, ka paraksta līgumu,

vēl veic noteiktas darbības, kurām attiecīgajā iestādē ir jānodrošina šī konfidencialitāte. Tā kā šeit viņš uzstājās kā administrators.

A.U□ acka.

Es gribu precizēt. Kas jūsu izpratnē ir individuālais administratīvais akts?

V.Cielava.

Tieši šādā izpratnē.

A.U□ acka.

Definējiet. Vai tas ir saistīts ar tiesību normām, ārējām, vai tas ir kaut kas cits.

V.Cielava.

Nu, gan ārējām, gan iekšējām. Šeit ir, attiecībā uz šiem vadības līgumiem, viņiem ir jānodrošina zināma, teiksim, interešu aizsardzība attiecīgās iestādes iekšienē, te ir pants... 6.pants – “informācija iestādes iekšējai lietošanai”. Šeit tas diskrētums ir jānodrošina attiecībā uz tādu iekšēju dokumentu apriti. Nu, un tad šeit ir arī jautājums par to, ka te var būt tās slēdzējpusēs, teiksim, tā pati uzņēmējdarbība, un ir jānodrošina arī uz ārpusi.

A.U□ acka.

Tātad Administratīvo aktu procesa noteikumi, kuri dod definējumu administratīvā akta... Eiropas padomes rekomendācijas, tas ir cits definējums, nekā jūs tagad skaidrojat, kas ir individuālais administratīvais akts...

V.Cielava.

Nu, ziniet, man grūti tā tik pārliecinoši pateikt. Ja mēs būtu parastā tiesā, kur izskatītu jautājumu par konkrēta līguma atzīšanu par tiesīgu, nu, tad es šo pozīciju, bez šaubām, precizētu, bet šajā gadījumā es nezinu, vai tam ir tik būtiska nozīme. Iespējams, ka es šeit nebūšu tik precīzs.

A.U□ acka.

Man ir vēl viens jautājums. Tātad - savos skaidrojumos un arī iepriekšējā reizē tiesas sēdē jūs minējāt, ka indivīdam un jebkuram ir tiesības saņemt šo informāciju, bet - izejot noteikto ceļu, piemēram, griežoties vispārējās jurisdikcijas tiesās, ja viņam netiek dota šī informācija valsts iestādē. Es gribētu uzdot jautājumu, cik apmēram, jūs prognozējat, tas aizņemtu laiku indivīdam, izejot visas mūsu tiesu instances, nu, sagaidīt šo galīgo tiesas spriedumu, kur viņš varētu cerēt uz taisnīgumu šajā lietā arī pareizā likuma interpretācijā.

V.Cielava.

Cik tas praktiski varētu?..

A.U□ acka.

Jā. Zinot mūsu tiesu sistēmas, jūs esat pieredzējis jurists... Cik tas varētu aizņemt indivīdam... Varbūt arī ieskaitot to laiku, kad viņš griežas, piemēram, valsts iestādē, viņš gaida šo atbildi, viņš saņem negatīvu atbildi, kā saņēma arī mūsu deputāts, un pēc tam griežas tiesā visās instancēs, kā ir paredzēts mūsu likumā par tiesu varu.

V.Cielava.

Nu, es pieņemu, ka tas varētu daudz laika prasīt, ja vien deputātiem nebūtu...

A.U□ acka.

Vai viņiem nebeigtos jau laiks.... Pilnīgi pareizi, es jums piekrītu.

V.Cielava.

Jā...

A.Endziņš.

Vai vēl ir jautājumi? Pieteikuma iesniedzēja pārstāvim? Nav jautājumu. Paldies, Cielavas kungs.

Līdz ar to lietas izskatīšana pēc būtības tiek pabeigta. Tiek atklātas tiesas debates. Cik aptuveni laika vajadzētu pieteikuma iesniedzēja pārstāvim runai debatēs?

A.Razminovičs.

Domāju, ka 10-15 minūtes.

A.Endziņš.

Paldies. Vadības pārstāvim?

V.Cielava.

Es domāju, ka tikpat.

A.Endziņš.

Tātad iebildumu nav tiesnešiem? Nav.

Lūdzu, vārds pieteikuma iesniedzēja pārstāvim Razminoviča kungam. Maksimālais laiks 15 minūtes.

A.Razminovičs.

Pirmais, ko es gribētu atzīmēt, ka, klausoties gan Ministru kabineta pārstāvja, gan arī Valsts kancelejas pārstāvju teiktos argumentus, man liekas, ka mums līdz demokrātiskai valstij vēl ir pietiekoši garš ceļš, ko iet.

Bet pie lietas. Mēs konstatējam, ka valsts institūciju pārstāvji paši stāsta, kādus grib redzēt vadības līgumus, nevis vadās pēc Saeimas izdotajiem likumiem. Informācija par vadības līgumiem, nenoliedzami, ir informācija par valsts līdzekļu izlietošanu. Tas ir - par nodokļu maksātāju naudas izlietošanu. Tāpēc es gribu vērst tiesas uzmanību uz Cielavas kunga skaidrojumiem par vadības līgumu konfidencialitāti,- ka tieši šī esot tā informācija, kas jebkuram cilvēkam - gan no ielas, gan no Satversmes tiesas puses, gan arī no Saeimas deputātu puses -, kas visi ir valsts nodokļu maksātāji, nav jāzina, jo tie, lūk, ir “ķēķa noslēpumi”. Tas, ka šādai informācijai tomēr būtu jābūt publiskai, izriet no Latvijas Republikas Satversmes 1.panta, kas nosaka, ka Latvija ir demokrātiska republika. Un tāpēc nav nozīmes, vai valsts līdzekļus tērē saskaņā ar civiltiesisku līgumu vai administratīvu aktu,- jebkurā gadījumā tie ir valsts izdevumi ierēdņu atalgojumam un informācija par to apmēriem un mērķiem, kā tiek izlietoti valsts līdzekļi demokrātiskā republikā, nevar būt konfidenciāla informācija - ar “ķēķa noslēpumiem” apausta.

Tālāk. Par atbildētāja iesniegtajiem paskaidrojumiem. Es patiešām neesmu sajaucis Satversmes pantus un man ir patiešams prieks, ka atbildētājs pilnīgi precīzi norāda to pašu, ko prasītāji ir norādījuši prasības pieteikumā, proti, ka informācijas brīvību var ierobežot tikai un vienīgi likumā paredzētajā kārtībā.

Atbildētāju paskaidrojuma 2.punktā ietvertās tēzes pēc būtības ir absurdas. Tās norāda, ka Satversmes tiesai jāprasa kāda likuma interpretācija prasības pieteikumam. Tas ir pilnīgi neloģiski, jo šādas apstrīdētā likuma interpretācijas nepieciešamība neapšaubāmi ir pati par sevi saprotama, ja apstrīdēta tiek Ministru kabineta noteikumu atbilstība likumam.

Attiecībā uz 3., 4. un 5.punktā minētajiem argumentiem ir jānorāda, ka atbildētājs joprojām mēģina samudžināt lietas faktiskos apstākļus, uzskatot, ka Ministru kabineta 11.panta atsauce par to, ka vadības līgumā iekļautie nosacījumi nedrīkst būt pretrunā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, atrisina visas problēmas. Šeit es gribētu uzsvērt, ka šai bezjēdzīgajai atsaucēi nav nozīmes, jo tas ir jebkuram skaidrs, ka ikviens līgums nedrīkst būt pretrunā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem.

Tāpat uzskatu, ka informācija par valsts līdzekļu izlietojumu nekādā gadījumā nevar būt dienesta informācija. Un šajā argumentācijā ir lieki iejaukt faktus par jūras kartēm un citiem valsts noslēpumu objektiem, kam ar šo lietu nav nekāda sakara.

Tālāk atbildētājs mēģina saistīt vadības līgumus ar uzņēmuma līgumiem, kas varētu būt līdzvērtīgi. Jau pirms pirmā pārtraukuma tiesa mēģināja noskaidrot, vai tās nav darba attiecības. Šis pieņēmums par uzņēmuma līgumu ir neiespējams, to mēs paši arī pārliecinājāmies, jo tādā gadījumā sanāktu, ka

valsts amatpersona blakus saviem tiešajiem darba pienākumiem nodarbotos ar uzņēmējdarbību. Un es ļoti ceru, ka arī atbildētājs tādu iespēju nepieļauj.

Atbildētājs mēģina aplūkot no dažādiem aspektiem Informācijas atklātības likumā noteikto kārtību, kādā informācija ir atsakāma tās prasītājam. Tāpēc es atkārtošu. Vēlreiz es gribētu uzsvērt, ka prasītājs neapstrīd tiesības kā tādas nesniegt informāciju, mēs apstrīdam, ka Ministru kabinets bez likuma pilnvarojuma - Ministru kabinetam nav tiesību spriest par jautājumiem, kas saistīti ar informācijas pieejamības ierobežošanu.

Gribu arī aicināt pievērst tiesas uzmanību atbildētāja iesniegto paskaidrojumu 12.punktam. Gan Valsts kancelejas, gan arī ministriju sniegtās atbildes ir tieši pretējas atbildētāju paustajam, proti, tajās, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punktu, tika atteikta informācija kopumā par vadības līgumiem un to slēgšanas mērķiem.

Cielavas kunga minētās Eiropas Savienības rekomendācijas, uzskatu, ka nav pamata ņemt vērā, jo šīs normas Latvijai šobrīd nav saistošas, ko arī apliecināja pats Cielavas kungs. Tāpat arī iesniegtajos materiālos, pielikumā, kas, liekas, ir Dānijas pieredze, nekur netiek uzsvērts, ka rezultātu līgumi varētu būt konfidenciāli. Par to mēs arī pārliecinājāmies.

Tāpēc es labprāt dzirdētu komentāru arī no atbildētāja puses par pielikumā minētajām lietām, kas ir 8.lapaspusē un 39.lapaspusē 12. punktā.

Tāpat, manuprāt, tam, ka ierēdņiem ir tiesības izvēlēties starp vairākiem lēmumu veidiem, nekādā gadījumā nenozīmē, ka šie lēmumi ir konfidenciāli, uz ko norāda arī iesniegtais pielikums.

Kā atbildētājs pareizi arī norādīja, ka ziņas par amatpersonu ienākumiem, kas iesniegtas Valsts ieņēmumu dienestā, saskaņā ar Korupcijas novēršanas likumu, ir publiskas. Bet šīs ir ziņas par katras amatpersonas atsevišķiem ienākumiem, tās nav ziņas, kas atspoguļo valsts iestādes līdzekļu izlietojumu un mērķus, kādiem šie līdzekļi tiek izlietoti.

Turklāt, gribu uzsvērt, ka atbildētāja arguments, ka šādas ziņas atrodamas amatpersonu deklarāciju publicējamās daļās un tās nevar kvalificēt kā konfidenciālas, ir klajā pretrunā ar visu atbildētāja iepriekš apgalvoto, jo, saskaņā ar vadības līguma 11.punktu, kā konfidenciālu var noteikt visu līguma saturu, tajā skaitā arī informāciju izpaust par līguma realizācijai piešķirtajiem resursiem, kā arī piemaksu un prēmēšanas sistēmu.

Es kategoriski noraidu Cielavas kunga apgalvojumus, ka informācija par ierēdņu algām un to izlietojuma mērķiem varētu būt dienesta informācija. Turklāt, tas nav noteikts nevienā likumā, to apstiprināja arī Cielavas kungs un Valsts kancelejas pārstāvis.

Informācija, kas ir iekļauta vadības līgumos, ir valsts iestādes rīcībā esošā informācija. Tātad pēc Informācijas atklātības likuma tā var būt vai nu vispārpieejama vai ierobežotas pieejamības. Kā noskaidrojām un kā arī Informācijas atklātības likuma 2.pants nosaka, ka informācija sabiedrībai, tajā skaitā arī jebkurai cilvēkam no ielas, ir pieejama, ja to nav noteicis savādāk likums.

Līdz ar to var secināt, ka ierobežotas informācijas pieejamību var noteikt tikai un vienīgi ar likumu un Ministru kabinets nav tiesīgs bez likumdevēju likumā noteiktā pilnvarojuma piešķirt informācijai ierobežotas pieejamības statusu.

Atbildētājs atzina, ka viņam nav zināms neviens likums, kas noteiktu ierobežotas pieejamības informāciju par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu valsts ierēdņu algām. No lietas materiāliem un atbildētāja paskaidrojumiem redzams, ka lēmumu par līguma satura konfidencialitāti pieņem valsts

amatpersona, neatkarīgi no tā, vai to ir ierosinājusi viena vai otra līgumslēdzēja puse. Un tas notiek tieši tādēļ, ka Ministru kabineta noteikumi nr.46 šādas tiesības paredz.

Mēs uzskatām, ka šī konfidencialitātes norma neatbilst Informācijas atklātības likumam.

Nobeigumā gribu teikt, ka man liekas, ka atbildētāja pārstāvis, diemžēl, nav izpratis Informācijas atklātības likuma mērķi, tas ir, nodrošināt sabiedrības pieejamību informācijai, kas ir valsts pārvaldes un pašvaldības rīcībā.

Tāpat arī jāsecina, ka valdības pārstāvji ļoti nelabprāt vēlētos saskarties ar tādu demokrātiskai valstij pašsaprotamu jēdzienu kā parlamentārā kontrole.

Tāpat ne no viena lietpratēja nav saņemta atbilde, kas liecinātu, ka šobrīd - pēc Informācijas atklātības likuma spēkā stāšanās - neviens likums nereglamentē konfidencialitāti vadības līgumos.

Tāpēc iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt prasības pieteikumu par pamatotu un atcelt likumiem neatbilstošo Ministru kabineta noteikumu nr.46 normu par vadības līgumu konfidencialitāti.

A.Endziņš.

Paldies, Razminoviča kungs. Vārds tiesas debatēs tiek dots valdības pārstāvim Cielavas kungam. Lūdzu, jūsu rīcībā arī 15 minūtes.

V.Cielava.

Godātais priekšsēdētāj, godātie tiesas locekļi! Tas, kādā veidā šis jautājums tika debatēts Satversmes tiesā, diemžēl, man lielā mērā atgādināja vai nu kādu semināra nodarbību, kas būtu veltīta šiem vadības līgumiem, vai atkal Saeimas komisiju, teiksim, Budžeta komisiju, kurā arī šādi šis jautājums varēja tikt apspriests, jeb atkal Ministru kabineta sēdi, kurā cienījamajam Vītola kungam bija jāsniedz kāda atskaite...

A.Endziņš.

Cielavas kungs, es brīdinu jūs par mēģinājumu izrādīt necieņu pret tiesu.

V.Cielava.

Nē, es šeit absolūti neizrādu necieņu, es tikai gribu akcentēt tiesas uzmanību uz, manuprāt, vienu ļoti svarīgu lietu. Saskaņā ar tiesneša Lepses lēmumu par lietas ierosināšanu, Satversmes tiesā ir ierosināta lieta par noteikumu "Noteikumi par vadības līgumiem" atbilstību 1998.gada 20.novembra likumam "Informācijas atklātības likums". Nu, un šajā kontekstā man ir pilnīgi vienaldzīga, kā attiecīgā iestāde izprot, kā viņa piemēro tos noteikumus, kādas naudas summas tam tiek izlietas un tā tālāk. Šie jautājumi, bez šaubām, ir interesanti. Man viņi būtu interesanti kā nodokļu maksātājam, žurnālistiem arī šeit ir sava interese, bet šeit tas absolūti neattiecas uz šā jautājuma izspriešanu.

Atbilst zemāk stāvoša norma augstāk stāvošai normai vai neatbilst. Kas attiecas uz šo te lietu, tad es varu vēlreiz paskaidrot, ka nupat Satversmes... es nerunāšu, tie panti mums visiem ir zināmi, tāpat ir zināms, ka informācijas brīvība nav neierobežota brīvība, pietiek tikai mums minēt zināmās sfēras, kā ārlietu, aizsardzības, iekšlietu, lai saprastu, ka šeit absolūts caurspīdīgums nav iespējams un tāds viņš arī nav nevienā valstī, lai kādu demagoģiju mēs kādreiz arī gribētu šajā sakarā pielietot.

Nu, bet kas attiecas uz konkrēto jautājumu — atbilst Informācijas atklātības likumam vai neatbilst, man šeit ir jāpasaka skaidri un gaiši. Te nav nekā tāda, kam vispār varētu neatbilst. Ko pasaka šis 11.punkts? Ka vadības līgumā var tikt paredzēta šī konfidencialitāte, ja vien tas nav pretrunā ar likumiem. Tas būtu apmēram tāpat, kā es pateiktu: es varu būt Amerikas prezidents, ja vien tas nav pretrunā ar Savienoto valstu Konstitūciju un likumiem. Un, jau izlasot attiecīgo Konstitūcijas pantu, no manā labā nodoma paliek pāri tikai čiks.

Kā rīkojas praktiski juristi šādā situācijā, kad viņam ir jāvadās pēc šīs normas. Pirms ierakstīt šo vārdu "konfidencialitāte", viņam jāskatās to... ar NAIS sistēmu nav problēmu to izdarīt, to var pāris minūšu laikā atklāt, kādi likumi šeit šo jautājumu regulē. Nu, un uzreiz viņš atklās: Informācijas atklātības likums. Informācijas atklātības likumā ir 2.pants 3.daļa, kurā ir teikts: informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi. Kad likumā nav noteikts citādi. Jāmeklē, vai kādā likumā nav noteikts citādi.

Nu, un šeit, par laimi vai par nelaimi, Informācijas atklātības likumā patiešām ir noteikts citādi. Un tieši uz šiem pantiem es arī atsaucos, pamatojot konfidencialitātes likumību noteikumos nr.46 par konfidencialitāti. Proti, pirmām kārtām, par ierobežotas atklātības informāciju 5.panta 2.daļas 2.punktā ir noteikts, ka par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija, kas paredzēta iekšējai lietošanai. Nu, un tālāk ir minēts viens no šādas iekšējas informācijas veidiem, proti, pie šīs informācijas pieder dokumenti, kurus izstrādājuši īpaši pieaicināti padomdevēji vai lietpratēji. Tātad, ja vadības līgums tiek slēgts ar šiem īpaši pieaicinātajiem padomdevējiem un lietpratējiem, kuru uzdevums ir izstrādāt attiecīgu dokumentāciju, tad principā viņš var būt konfidencialiāls. Es saku - principā. Nu, un es šeit vēl minu tādu argumentu, ko lieto Savienotajās Valstīs, tas ir tāpat redzams arī "Latvenergo" un tamlīdzīgos gadījumos: ja sabiedrībai kļūst šie te padomdevēji zināmi, uz viņiem var izdarīt attiecīgu spiedienu, viņi kļūst nedroši, savu pozīciju nespēj pietiekami atklāti un drosmīgi formulēt un tā tālāk.

Nu, un tālāk vēl. Informācijas atklātības likuma 5.panta 2.daļas 3.punktā ir teikts, ka par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija par uzņēmējdarbības noslēpumiem. Nu, un noteikumu "Noteikumi par vadības līgumiem" 6.3. un 7.pantā tieši ir pieminēta līgumu slēgšana ar šīm te uzņēmējdarbībām. Es nesaku, ka tur visos gadījumos tam visam ir jābūt konfidencialam, bet, ja viņi tur saskata, šie te uzņēmēji, šīs uzņēmējdarbības saskata kaut kādus savas komercdarbības noslēpumus, kā mēs viņiem varam liegt to darīt? Nu, un vēl jo vairāk - mēs viņiem nevaram liegt to darīt tāpēc, ka Informācijas atklātības likuma 7.pants nosaka, ka fizisko un juridisko personu uzņēmējdarbības noslēpumu aizsardzību nedrīkst ierobežot citu fizisko un juridisko personu tiesības saņemt informāciju, kas ir pieejama saskaņā ar citu likumu normām. Tā kā šī tiesība tiek īpaši aizsargāta. Tiek īpaši aizsargāta.

Nu, un tālāk šeit ir tas strīdīgais jautājums par to, vai šīs amatpersonas var tikt... šie līgumi var tikt pielīdzināti tiem līgumiem ar uzņēmējdarbībām vai ne. Es negribu atkārtoties. Es savu pozīciju izteicu, tiesa var pieņemt savu interpretāciju.

Nu, un tālāk. Šī ir, tā sakot, konfidencialitāte Informācijas atklātības likuma kontekstā. Vēl ir otrs likums par šo te diskrēto sfēru, kas regulē. Tas ir likums "Par valsts noslēpumu". Un tur jau ir tās lietas pavisam stingri regulētas. Nu, un šeit ir teikts tā, ka likumā "Par valsts noslēpumu" 3.panta 2.daļa 4.punkts nosaka, ka, ja informācija var novest pie valsts aizsardzības plāna vai sarežģītas šifrēšanas un izlūkošanas sakaru sistēmas atklāšanas, tad viņa var būt vai nu sevišķi slepena vai slepena, vai konfidencionāla šā līguma izpratnē. Tāpat tur ir vēl attiecīgs punkts, kur ir teikts: valstiski nozīmīgu, zinātnisku un tehnoloģisku atklājumu izpaušana. Tur mums arī var būt ļoti specifiski, patiešām ļoti slepeni valsts uzdevumi. Ko tad... vai tad mēs darīsim zināmu, redziet, tur mūsu zinātnieku grupa strādā pie kaut kādiem īpašiem aizsardzības vai tamlīdzīgiem projektiem? Tad tālāk. Svarīgi operatīvās darbības pasākumu plāni un šajā darbībā iesaistīto personu identitātes atklāšana. Ar valsts aizsardzību un drošību vai noteiktas tautsaimniecības nozares attīstību saistīto zinātnisko un tehnoloģisko atklājumu izpaušana un tamlīdzīgi.

Respektīvi - tā ir vesela rinda likumos paredzētu gadījumu, kad šī konfidencialitāte vai nu var tikt līgumos noteikta, vai arī, es pat teikšu, viņai tur ir jābūt, tā tur ir obligāta, lai neciestu ļoti svarīgas valsts intereses.

Tas, ko deputāts Razminovičs teica par to, ka, lūk, šī konfidencialitāte nav likumā noteikta, respektīvi, likumā, kā es sapratu par vadības līgumiem... Nu tad, piedodiet, priekš kam ir vajadzīgs tāds likums, ja šīs lietas ir pietiekami perfekti regulētas Informācijas atklātības likumā un likumā "Par valsts noslēpumu"? Mēs taču neizdosim katrā konkrētajā gadījumā, kur ir runa par līguma piemērošanu, mēs neizdosim attiecīgu likumu. Es domāju, ka jurisprudencē tādi varianti ir vienkārši briesmīgi.

Nu, tad vēl tas principiālais jautājums, ka, lūk, konfidencialitātes statuss tiek piedots ar šiem te noteikumiem. Nu, no visa teiktā, manuprāt, varēja noteikti izsecināt, ka tur tas konfidencialitātes statuss absolūti netiek noteikts. Absolūti. Noteikumos ir tikai, nu, līgumslēdzēju iepazīstināt ar zināmu, kā saka, rīcību, kuru viņi var atļauties — var šo konfidencialitāti paredzēt kā citus nosacījumus, var arī neparedzēt. Var arī neparedzēt.

Nu, un vēl šo te konfidencialitāti, pamatojoties uz Informācijas atklātības likumu, tātad, to statusu nosaka attiecīgais iestādes vadītājs, pamatojoties uz noslēgto līgumu. Starp citu - pareizi, - kuru viņš arī ir parakstījis.

Es domāju tā: ja šodien mēs ar kaut ko neesam apmierināti, tad tas attiecas uz Informācijas atklātības likumu. Tur, es domāju, Razminoviča kungam ir visas kārtis rokā - viņš ir deputāts, jūs varat tur Saeimā iesniegt likumprojektu, kas pilnveido šo te likumu. Tāpat likumu "Par valsts noslēpumu". Bet šeit - šis 11.punkts - absolūti nav nekādā sakarā ar tām pretenzijām, kuras jūs šodien šeit izteicāt.

Tāpat mani, piemēram, pārāk neuztrauc šie te termini, kas ir tiesā, izskatot tādas prasības kā... nu, mani viņi uztrauc, atklāti sakot, kā pilsoni viņi mani uztrauc, bet šīs lietas kontekstā tas mani neuztrauc. Man šodien ir uzdots aizstāvēt šo vadības līgumu noteikumu nr.46 "Noteikumi par vadības līgumiem" 11.punktu. Un es patiešām nesaskatu nevienu motīvu, kas ļautu mums izdarīt secinājumu, ka šis te 11.punkts neatbilstu likumam. Nu nav tādu. Te, man liekas, nav vajadzīgas kaut kādas sarežģītas interpretācijas, juristi zina tur teleoloģisko metodi un sistēmisko, un vēsturisko... Te ir vajadzīga viena metode - loģiskās interpretācijas metode - un vairāk tur nekas

nav vajadzīgs. Un mēs atzīsim, ka šeit ir viss kārtībā. Ja ir kādas citas pretenzijas, tad viņas ir jārisina citā vietā, ar citiem argumentiem, citiem līdzekļiem.

Ievērojot visu teikto, es lūdzu augsto tiesu šo te deputātu pieteikumu noraidīt kā nepamatotu.

A.Endziņš.

Paldies, Cielavas kungs.

Līdz ar to pasludinu tiesas debates par slēgtām. Vai kāds no lietas dalībniekiem vēlas izteikt repliku? Pieteikuma iesniedzēja pārstāvis? Nē. Valdības pārstāvis? Nē.

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma, ka spriedums tiks pasludināts šā gada 6.jūlijā pulksten 14.00 Satversmes tiesas sēžu zālē Alunāna ielā 1.

Stenogrāfiste M.Ceļmalniece

Tiesas sēdes sekretāre L.Vīnkalna